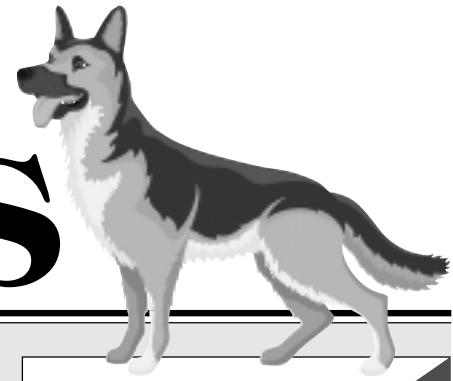

Vaduguns

Otrdiena ● 2022. gada 6. septembris

CENA tirdzniecībā 0,80 EUR

Demonstrē prasmes 9.

Viens eksemplārs – pamatos, otrs – muzeja arhīvos. Punktū kapsulas svinīgajā iemūrēšanā pielika SIA "GL Konsultants", būvdarbu vadītāja palīgs Ainis Logins.

Pirma reizi dzīvē! Latgales Reģionālās Televīzijas žurnāliste Beatrise Jākobsone atklāja, ka šis ir pirmais vēstijums nākamajām paaudzēm, kuru viņa paraksta: "Vienmēr prieks atbraukt uz Upīti, jo šeit valda brīnišķīga atmosfēra. Šeit esmu griezusi arī dančus."

Foto - E.Gabranovs

Eiropas sākums. Kate Slišāne (foto – no labās), kurai uzticēja nolasit vēstījumu, klātesošajiem atklāja, ka tas noslēdzas ar vārdiem: "Ka Tu itū losi, tod zyni, ka viestejums Namaterialuos kultūras montuoju centra "Upīte" pamatūs tyka īlykts, kab zynuotu, ka mes Upīti dzeivojam, struodojam ar sajielu, ka mes ešam Eiropas suokums, pi myusu pyrmūs saule aust, mes dzeivojam pasaules centrā i #UpīteDzeiveJauka."

Upītē iemūrē kapsulu

Edgars Gabranovs

Aizvadītajā sestdienā astoņus gadus ilgi gaidītas sapnis ir piepildījās – Nemateriālās kultūras mantojuma centra "Upīte" pārbūves pamatos iemūrēja kapsulu ar vēstījumu nākamajām paaudzēm. Arī Balvu novada pašvaldības izpilddirektore vietniece administratīvajos un finanšu jautājumos Tamāra Locāne atzina, ka kapsulas iemūrēšana ir svarīgs, lolots un ilgi gaidīts notikums.

Tāpat T.Locāne atgādināja, ka atjaunotajā centrā arī turpmāk atradīsies kultūras nams, bibliotēka un muzejs, kas būs pieejams visiem. "Ar ko atšķiras Upīte? Te valda ģimeniska atmosfēra," viņa piebilda. Savukārt Balvu novada domes priekšsēdētājs Sergejs Maksimovs atgādināja, cik ērkšķains bijis ceļš līdz būvdarbu uzsākšanai: "Upītes ļaudis ir pierādijuši, ka, izvirzot mērķi, uz to mērķtiecīgi virzoties, tas agri vai vēlu piepildīsies. Iespējams, ir cilvēki, kuri spriež, kāpēc vienā pagastā ir divi kultūras nami. Galvenā doma – ejiet un virzieties uz savu mērķi! Upīte īpaša ar cilvēkiem – Antonam Slišānam veiksmīgi ir izdevies iemūrēt mīlestības uz folkloru pamatus. Nereti, atbraucot uz lieliskajiem pasākumiem Upītē, daudziem ir kultūršoks, jo vide ir tāda, kāda tā ir. Ari baznīcās tā mēdz būt, kad ir ļoti labs satus, nevis ārišķība. Tomēr kādā brīdī vide un ēka ir jāsakārto." Novada vadītājs piebilda, ka pārbūve izmaksās 700 000 euro, bet sākotnēji pirmie cipari bija nepilni 300 000 euro.

2014.gadā Saeima piešķīra valsts dotāciju, un sākās tehniskās dokumentācijas izstrādes process. Vēlāk pašvaldība centās startēt dažādos projektu konkursos un saņēma atbalstu pārrobežas sadarbības programmā ar Lietuvu un Baltkrieviju, bet līgums par projekta īstenošanu tā arī netika noslēgts, jo Eiropas Savienība politisku, ekonomisko un drošības apsvērumu dēļ pārtrauca sadarbību ar Baltkrieviju. Tikai 2022.gada 22.jūnijā Balvu novada pašvaldība noslēdza līgumu ar Valsts reģiona attīstības aģentūru par projekta "Pašvaldības infrastruktūras attīstība, uzlabojot pakalpojumu efektivitāti "Upītes Kulturtelpā"" realizēšanu.

2022

BERMUDU DIVSTŪRIS

VIDEJI GLĪTS

16.09.

PLKST. 22.00
IEEJA NO PLKST. 20.00DJ M&M
NO PLKST. 21.00-22.00
NO PLKST. 23.30-3.00

VIĻAKĀ

BRĪVDABAS
ESTRĀDĒBĒRNIEI LĪdz 7 GADIEM IEEJA BRĀVA
BILETES IEPRIECĀJĀS
WWW.BEZININDAS.LV 10.00 EUR
PIESĀKUMA DĒļA 15.00 EUR

Vārds žurnālistam

Irēna Tušinska

Uzzinot, ka ilggadējā kultūras darbiniece Ilga Oplucāne devusies pelnītā atpūtā, kļuva nedaudz skumji, jo Ilgu pazīstu kopš skolas gadiem, kad viņa vadīja jauniešu dramatisko kolektīvu, kurā piedalījos arī es. Atminos, kā viņa, pati būdama vēl pavisam jauna, ar lielu dedzību uzsāka darbu izvēlētajā profesijā, mūs, *zaļos gurķus*, iedvesmojot ar savu spēju radīt kaut ko skaistu un liekot pasauli ieraudzīt citā gaismā. Uz katru Ilgas vadīto mēģinājumu steidzos ar prieku, jo tur ierasti pelēkā, pusaudžu problēmām piesātinātā ikdienu pārvērtās svētkos, tur dzima sapņi un iztēle laidās vēl neizpētītos plāšumos. Paldies, Ilga, ka ļāvi iepazīt īpašo skatuves aizkultišu smaržu un neaizmirstamos savīņojuma brīžus pirms priekškara atvēršanās! Paldies Tev par šim īpašajām atmiņām! Lai tagad, kad vairs netraucēs ikdienas darbu steiga, Tev atliek vairāk laika izbaudīt pašai tā vietā, lai nemitīgi dotu citiem, jo Tu jau sen esi to pelnījusi!

Latvijā

1.septembrī – pirmā salna. Septembra pirmajā rītā vietām Vidzemē bijusi pirmā rudens salna, liecina iedzīvotāju ziņojumi. Salna zāli klājusi Siguldas novada Allažu apkaimē, arī vietām Cēsu un Ropažu novadā. Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centra novērojumu stacijās salna gan nav fiksēta – zemākā temperatūra zāles augstumā bijusi Skrīveros, kur tā noslidējusi līdz 2 grādiem. Savukārt uzņēmuma "Latvijas valsts ceļi" novērojumu stacijas Cēsu novada Melturos reģistrēja temperatūras pazemināšanos līdz 1,2 grādiem.

Pieaugus a/s "Rīgas siltums" siltuma tarifi. Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisija (SPRK) ir apstiprinājusi jaunus siltumenerģijas tarifus AS "Latvenergo" ražotnēm TEC-1 un TEC-2, kas ietekmēs AS "Rīgas siltums" siltuma tarifus. Ar dabasgāzes cenu 140 euro par MWh Rīgas TEC siltuma ražošanas gala tarifs nākamajā apkures sezonā vidēji būs robežas no 185 euro par MWh līdz 190 euro par MWh. Salīdzinoši pēc šobrīd spēkā esošā tarifa "Latvenergo" ir noteicis, ka šī gada septembrī TEC-1 saražotās siltumenerģijas tarifs ir 53,49 euro par MWh, bet TEC-2 – 54,41 euro par MWh. Paaugstinātais siltumenerģijas tarifs stāsies spēkā 1.oktobrī.

Sagaidīts Latvijas nacionālās lidsabiedrības "airBaltic" piecdesmitmiljonais pasažieris. 29.augustā svinīgā ceremonijā ar ziediem, mūziku priekšnesumu un ovācijām pie starptautiskās lidostas "Rīga" sagaidīts Latvijas nacionālās lidsabiedrības "airBaltic" piecdesmitmiljonais pasažieris. Tā bija Dace, kura Latvijā atgriezās no atvainījuma Austrijā.

No demontētā padomju pieminekļa baseina Uzvaras parkā izsmelta tonna zivju. 31.augustā no demontētā padomju pieminekļa baseina Uzvaras parkā izsmeltas atlikušās zivis, kas bija patvērušās baseina dūņās. Kopumā no pieminekļa pakājes izsmelta tonna zivju. Baseinā pārsvarā – 98% – dzīvojušas karūsas. Daļa no tām tagad dzīvos baseinā, kas atrodas ap geladu – zoodārza mērķveidīgo dzīvnieku – apdzīvotu salu. Tomēr visas zivis netiks ielaistas baseinā, bet gan pēc pārliecīnāšanas par piemērotību ēšanai nonāks citu zoodārza iemītnieku baribas traukos.

Prezidents piedāvā saraut Latvijas Pareizticīgās baznīcas saites ar Maskavu. Valsts prezidents Egils Levits pirmsdien Saeimā iesniedzis grozījumus Latvijas Pareizticīgās baznīcas likumā, lai pilnā mērā atzītu Latvijas Pareizticīgās baznīcas patstāvīgo un neatkarīgo (kanoniskajās tiesībās – autokefālo) statusu. Prezidents paziņojumā Saeimai norādīja – pastāv risks, ka Krievijas Pareizticīgās baznīcas vadība vienpusēji varētu likvidēt Latvijas Pareizticīgās baznīcas pilnīgu patstāvību un neatkarību un de facto mainīt tās kanonisko statusu. Pašlaik Latvijas Pareizticīgā baznīca darbojas zem Maskavas patriarhāta, kas savukārt atbalsta Krievijā valdošo režīmu un šīs valsts karadarbību pret Ukrainu. Ar jauno likumprojektu šo ietekmi paredzēts izskaust.

/Ziņas no www.lsm.lv/

Bērnu vasaras nometne

Pirms atkal sēsties skolas solā

Irēna Tušinska

Tā kā pandēmijas ēnā aizvadītie gadi skolēnus padarījuši mazkustīgus, viņi ir atsvešinājušies un sākuši zaudēt savstarpējās komunikācijas spējas, augusta pēdējā nedēļā Bērzpili rikotās nometnes "Sporto vesels" mērķis bija uzlabot skolēnu fizisko formu, ierādit veselīga dzīvesveida pamatprincipus. Tika rikotas komandu sacensības volejbolā un futbolā, lai uzlabotu savstarpējo sadarbību, kā arī organizētas stafetes un spēles, kas satuvinātu bērnus.

Šī bija skolēnu iespēja izbaudīt pēdējo vasaras nedēļu un nedaudz izkustēties, pirms atkal sēsties skolas solā. Nometnes vadītāja, skolotāja Līga Krauča, kā arī sporta skolotājs Ēriks Mičulis, latviešu valodas skolotāja Lolita Kokoreviča, mājtūrības skolotāja Irida Maderniece un sākumskolas pedagoģe Skaidrīte Verjanova pārliecināti teic, ka mācību iestādēm jārīko aktivitātes arī vasarā, jo tā ir iespēja skolēniem un pedagogiem turpināt sadarbību, kopā pavadot laiku ne tikai mācību stundās, bet arī brīvlaikā.

Spēlē bumbu un dodas ekskursijā

Pirma dienu aizvadījuši, piedaloties iepazīšanās spēlēs, nākamajā dienā nometnes dalībnieki viesojās Rēzeknes Olimpiskajā centrā, kur ne tikai izpētīja tā sniegtās iespējas, bet arī labprāt izmantoja vienu no tām – peldējās peldbaseinā. Vēlāk bērni apskatīja Ančupānu skatu torni un ūdens tūrisma attīstības centru "Bāka".

Nometnes laikā skolēni izbaudīja ne tikai fiziskas aktivitātes un azartiskas spēles, viņi uzzināja daudz jauna par veselīgu dzīvesveidu. Nodarbībā par uztura pamatprincipiem mājtūrības skolotāja IRĪDA MADERNIECE pārsteidza ar neierastiem uzdevumiem, kuros savienoja sportiskos un izzinošos elementus. Daudz jautrības radija sacensības: kurš vairāk ūdens sanēs, izmantojot trauku mazgājamo švammīti, kuram ātrāk veikties sarkano pupiņu atlaistišanā no baltajām. Skolēni apguva arī kulinārijas prasmes, pašrocīgi pagatavojojot un vēlāk nobaudot veselīgus augļu salātus ar auzu pārlām. Viņi uzzināja, kādi ir veselīga uztura pamatprincipi, nonākot pie atziņas, ka ne viss, kas garšo, ir veselīgs. Skolotāja Irida Maderniece atklāja, ka diemžēl lauku bērnu ēšanas ieradumi mūsdienās daudz neatšķiras no pilsētnieku paradumiem. Īpaši mācību gada laikā, kad tā vien gribas tuvējā veikalā iegādāties kādu neveselīgu našķi. "Bērni visur ir bērni," secināja I.Maderniece.

Nometnes aktivitāšu sarakstā bija arī galda spēļu turnīrs, volejbola un futbola sacensības un citas sportiskas aktivitātes. Taču ar vislielāko nepacietību bērni gaidīja lāzertaga spēli nometnes pēdējā dienā.

Īpaši izdevusies vasara

Nometnes "Sporto vesels" dalībniece VALĒRIJA BOROVICOVA ir aktīva un sportiska meitene, kura labprāt piedalās visās iespējamajās aktivitātēs. Ikdienā

Ediens – svarīga dzīvesveida sastāvdaļa. Ar lielu aizrautību bērni iesaistījās augļu salātu gatavošanā. Skolotāja I.Maderniece viņiem atklāja dažus veselīga dzīvesveida noslēpumus, apvienojot stāstījumu ar aizraujošām rotaļām.

Sporto katru dienu. Tā kā nometne saucās "Sporto vesels", tās dalībnieki daudz laika veltīja fiziskām aktivitātēm, arī komandu spēlēm, piemēram, volejbolam un futbolam.

Valērija labprāt skrituļo, brauc ar divriteni vai dodas garākās pastaigās. Nometnes laikā skolnieci ļoti patika cieamošanās Rēzeknes sporta centrā: "Pirma reizi redzēju ledus halli. Tur bija ļoti auksti. Man patika arī peldbaseins. Žēl, ka džakuzi tobrīd izrādījās aizņemts." Ar lielu nepacietību meitene gaidīja lāzertaga spēli: "Arī pagājušajā gadā piedalījos sporta nometnē un spēlēju lāzertagu. Man ļoti patika. Ceru, ka šogad būs vēl interesantāk." Gandrīz katrā vasaras brīvlaikā Valērija piedalījusies kādā no nometnēm. Aizvadīto brīvlaiku viņa uzskata par īpaši izdevušos: "Braucu pie radiem uz Rīgu, peldējos, sapirku skolai nepieciešamos piederumus, palīdzēju vecākiem mājas darbos." Vasarai tuvojoties noslēgumam, Valērija ar satraukumu gaidīja jaunā skolas gada sākumu, jo uzsāk mācības jaunā vietā – Rēzeknes Mākslas un dizaina vidusskolas Keramikas nodaļā.

Ieguva jaunus draugus

11-gadīgajam GABRIELAM JAUNŽEIKARAM "Sporto vesels" bija jau otrā nometne šajā vasarā. Jūnijā viņš radoši izpauðās nometnē "Rūķiši" Rugājos.

Puisim patika pavadīt laiku kopā ar citiem bērniem, iegūstot jaunus draugus. "Šini nometnē man patīk pilnīgi viss," apgalvoja Gabriels. Ikdienā būdams fiziski aktīvs, zēns ar prieku iesaistījās visās sportiskajās nodarbībās. Īpaši viņu iepriecināja spēles ar bumbu. Tāpat kā pārējie, arī Gabriels visvairāk gaidīja lāzertaga spēli, jo to nekad nebija spēlējis. Savukārt pēc mācību gada sākuma puisis it nemaz neilgojās: "Klasesbiedrus gribu satikt, bet mācīties – nē."

Līdz 14 gadu vecumam bērzpiliets RALFS RIŽAIS paguvīs piedalīties vismaz piecās dažādās nometnēs. "Mājās īpaši nav ko darīt. Augusta beigās, pirms skolas sākuma, ir vairāk brīva laika, tāpēc gribējās padarīt kaut ko sportisku," skaidroja jaunietis. Ralfs cenus piekopt aktīvu dzīvesveidu arī mācību gada laikā: "Braucu ar divriteni, dažreiz no rītiem skrienu. Skolā spēlēju volejbola komandu." Puisis atklāja, ka, iespējams, savu nākotni saistīs ar militāro jomu, tādēļ fiziskā sagatavotība viņam būs svarīga. Pagaidām Ralfs izbaudīja nometnes aktivitātes un arī skolas pavārišu gatavotos ēdienu, neslēpjot, ka ikdienā ne vienmēr izdodas ēst veselīgi.

Foto - no personīgā arhīva

Foto - no personīgā arhīva

Politiskā reklāma

Saimnieki savā zemē

Kaspars Melnis,
Rēzeknes novada domes komitejas
vadītājs

apstākļus, lai spētu izmantot visas ikdienas sniegtās un nepieciešamās iespējas.

Dažādu līmeni diskusijās tiek izcelts jautājums par lauku iztukšošanos, tomēr Covid laiks ieviesa arī savas pozitīvas korekcijas un tika novērota tendence, ka daudz jauno ģimeni pārcēlās dzīvot no pilsētām uz laukiem. Tas lauku reģioniem deviš jaunu, svaigu atelpu un cerību, ka tomēr laukos viss nav zaudēts. Lai šo tendenci saglabātu un noturētu, gan pašvaldību, gan valsts līmeni ir jāsakārto valsts galvenā *asinsrite* – ceļi, lai droši, ērti un ātri spētu notikt kustība pa Latviju. Tāpat izglītības un medicīnas pieejamības jautājums nedrīkst tikt mētāts kā karsts kartupelis no vienām rokām pie nākamajām. Jautājumi ir jāsakārto, un nedrīkst būt garas diskusijas, kur un vai mums tas nepieciešams. Lai lauki būtu dzīvības pilni, ir jānodrošina šīs pamatvajadzības. Lai lielās un mazās lauku skolas pielītu ar bērnu smiekliem, veidotos ģimenes, spētu attīstīties uzņēmējdarbība, tā nodrošinot cilvēkiem darbavietas, rokas stiepiena attālumā būtu kvalificēta medicīniskā aprūpe.

Latgale VAR, tikai ir jādod iespēja būt pārstāvētiem Saeimā, lai mums būtu vienlīdzīgas iespējas un pārstāvniecība lēmumu pieņemšanā, radot cilvēkiem tādus apstākļus, lai mēs ar lepnumu varam teikt: tā ir mūsu Latgale, mūsu Latvija, un nav labākas vietas uz pasaules!

Mūsu programmā uzsveram, ka jānodrošina vienlīdzīgas iespējas ikviennam dzīvot drošā, pārtikušā, zaļā, saliedētā un brīvā Latvijā. Iegūt kvalitatīvu izglītību, strādāt, veidot dabisku ģimeni un pavadi mierīgas, materiāli nodrošinātas vecumdiens. Uz to mums kā valstij jātiecas, lai ikviens cilvēks Latvijā dzīvotu kā labākajā vietā uz pasaules. Un skaidrs, ka vienā dienā algu, pensiju un pabalstu zinā nepānāksim pasaules turīgākās valstis. Mums uz to ir jātiecas, lai mūsu iedzīvotāji un to darbs tiktu atbilstoši novērtēts, tā garantējot cilvēka cienīgus dzīves

Esmu dzimus, uzaugusi un visu mūžu dzīvojusi Balvos. Man ir četri bērni un pulciņš mazbērnu, no kuriem puse dzīvo Balvos. Esmu ģimenes ārste ar lielu praksi. Sāku strādāt kā pirmā ģimenes ārste Latgalē, un šī specialitāte ir mana sirdslieta. Ik dienu redzot savus pacientus un viņu dzīves, varu teikt, ka zinu un izprotu mūsu cilvēku problēmas gan veselības aprūpes, gan citās viņu dzīves jomās. Man ir liela sabiedriskā darba pieredze. No 2001.gada vadu Latvijas Lauku ģimenes ārstu asociāciju.

Esmu Latgales patriote un uzskatu, ka Latgalei ir jākļūst par pievilcīgāko vietu Latvijā ar savu īpašo kultūrvidi un valodu. Ir jāpānāk izmaiņas likumdošanas aktos, kas noteiktu Latgalei īpašu atbalstu uzņēmējdarbības, izglītības un veselības aprūpes jomā. Tikai pārtraucot veselības aprūpes finansēšanu pēc atlieku principa un panākot tā stabili un vienmērīgu pieaugumu atbilstoši līmeni, būs iespējams uzlabot veselības aprūpes pakalpojumu pieejamību iedzīvotājiem. Ir nepieciešama vienota nozares attīstības stratēģija, kas izskaustu fragmentārismu finansēšanā un panāktu vienmērīgu un proporcionālu visu veselības aprūpes līmeni un virzienu attīstību, īpaši ķemot vērā ieguldījuma apjomu kopējā pacientu veselības rādītāju uzlabošanā.

Iesaistot nozares speciālistus gan no valsts, gan privātā sektora, jāveic tarifu pārskatišana, kas iespēju robežās nodrošinātu to atbilstību reālajām izmaksām, tādējādi nostiprinot slimīcu un citu veselības aprūpes iestāžu ekonomisko pamatu. Stabils un prognozējams mediķu atalgojuma pieaugums nodrošinātu, būtu garants vēlmei strādāt izvēlētajā profesijā. Tā ir atslēga rindu mazināšanai uz valsts apmaksātajiem izmeklējumiem un plānveida pakalpojumiem, tāpēc mediķu atalgojuma kāpinājuma nodrošināšana ir prioritārs nozares attīstības nosacījums. Tā kā sekundārie un terciārie veselības aprūpes pakalpojumi aizvien vairāk tiek centralizēti un attālināti no pacientu dzīvesvietas, reģionos īpaša uzmanība jāpievērš ģimenes ārstu dienesta nostiprināšanai un jauno speciālistu piesaistei darbam ārpus Rīgas. Tas ir panākams, pārņemot citu valstu pieredzi un ieviešot darba samaksā proporcionālu piemaksu par attālumu no Rīgas tādā apjomā, lai attālā pierobežas novadā atalgojums būtu vairākas reizes lielāks nekā galvaspilsētā.

No savas pieredzes varu teikt, ka ar zināšanām, pārliecību un uzstājību, veicot izskaidrošanas darbu ar ministriju ierēdiņiem, pārliecinot katru deputātu, Saeimas komisijās ir iespējams būtiski ietekmēt procesus valstī. Lai kaut ko panāktu, mums pašiem ir jābūt likumdošanas procesā iekšā, tādēļ es un mani domubiedri esam pieņēmuši izaicinājumu kandidēt 14. Saeimas vēlēšanās ZZS sarakstā Nr.3, Latgales vēlēšanu apgabalā.

Šī gada 16.septembrī plkst. 19.00 ZZS aicina visus Balvu novada iedzīvotājus apmeklēt grupas "Pārnovadnieki" koncertu Balvu Kultūras un atpūtas centrā. Ieeja brīva. Konerts būs brīnišķīgs!

*Politisko reklāmu apmaksā Māris Kozlovsks

Liga Kozlovska, ģimenes ārste,
Latvijas Lauku ģimenes ārstu
asociācijas prezidente

Rudens kultūras dzīvē

Iepazīs dzejas pasauli

Septembris atnāk ar jaunu mācību gadu, Dzejas dienām un citiem krāsainiem rudens pasākumiem – gan maziem, gan lieliem.

Gladiolas vēsti par rudeni

Pie Dienas apmeklētās centra Lazdukalna pagasta Benislavas ciemā augusta nogalē uzplauka krāšņas, čaklu roku dārītās gladiolas, kas joprojām priece īkvienu garām-gājēju. Vadītāja DAIRA APŠE-NIECE stāsta, ka centru apmeklē pilngadīgas personas ar garīga rakstura traucējumiem un bērni ar funkcionāliem traucējumiem, kuri gatavojas rudenim, veidojot dažādus skaistus radošos darbus: "Viens no tiem ir darbs ar izolona materiālu, veidojot gan lielziedu gladiolas, gan arī darinot mazākus darbiņus. Dienas aprūpes centrā par godu Zinību dienai veidojām dažādus rudens noformējumus, lai iepriecinātu skolēnus un viņu vecākus, kuriem šie svētki ir īpaši." Mazie Dienas aprūpes centra klienti, kuri to regulāri apmeklēja arī vasarā, sākoties skolas laikam, turpinās centra apmeklēšanu, taču mainīsies dienas plāns – centru apmeklēs pēc skolas. Pilngadīgas personas ar garīga rakstura traucējumiem apmeklēs centru, kā ierasts, un turpinās apgūt dzīvei nepieciešamās prasmes.

Veiksmes bite apciemo bērnus

Zinību dienā pie Krišjānu pagasta pirmsskolas vecuma bērniem ciemojās Veiksmes bite, kuras tēlā bija iejutusies tautas nama vadītāja INESE KALNINA. Bite katram audzēknim dāvināja veiksmes bitīti, pastāstīja par bišu stropu, tā darbību, secinot, ka gan skolēniem, gan bitēm ir daudz kopīga, jo jābūt čakliem, gudriem, jāzina vietu un lietu kārtību. Pasākums noslēdzās ar tautasdziešmām, mīklu minēšanu un rotaļu "Kas dārzā".

Ansamblis atzīmēs jubileju

Septembris Lazdukalna saieta namā solās būt skanīgs un jautrīgs! Zinību diena namā ienesa bērnu čalas, skolotāju smaidus, vecāku prieku, rudens ziedu smaržu. 10.septembrī

etnogrāfiskais ansamblis "Benislava" atzīmēs 35 gadu jubileju. Ja būs pietiekama atsaucība, 24.septembrī plānotā senioru pēcpusdiena. "Lai visiem krāšņi, ražīgi un dažādām veltēm bagāts rudentiņš!" novēl saieta nama vadītāja ANTRA LEONE.

Organizēs Dzejas dienas

Briežuciema pagasta svētkiem "Piepogā sevi Briežuciemam" kokapstrādes meistars Andris Ločmelis izgatavoja laimes pogu, dāvanu briežuciemiešiem, kas arī septembrī rotās tautas namu. 18.septembrī būs muzikāla dzejas pēcpusdiena, aicinās piedalīties vietējos dzejniekus un muzikantus, arī dziesminiekus no citiem novada pagastiem. "Dzejas dienas Briežuciemā atzīmējam katru gadu, – šogad tajās akcents būs likts uz dzeju, kurai ir uzrakstīta melodija. Pašdarbības kolektīvi aktīvi nāk uz mēģinājumiem, gatavojas pasākumiem. Gaidīsim atvasaru un priečāsimies par rudens krāšņumu!" teic tautas nama vadītāja ZITA MEŽALE.

Iepazīs dzejas pasauli

Tilžas pagasta bibliotēkā, kā stāsta bibliotēkas vadītāja ILZE PUGAČĀ, septembrī plānots Dzejas dienu pasākumu cikls "Dzejoļu virpuli!". Nodarbības paredzētas bērnu auditorijai, par datumu un laiku iepriekš vienojoties. Bērni, piedaloties dažādās aktivitātēs, varēs iepazīt dzejas pasauli.

Latgales lielākais lepnumis – cilvēks

“Ilgi neaizaug pamestais ceļš...”

Sarunās par lauku iztukšošanos un pamestību, Baltinavu piesauc kā vienu no vietām Latgalē, iespējams, pat Latvijā, kur jaunie cilvēki atgriežas un paliek uz dzīvi. Daudzi no viņiem, mācoties un dzīvojot citur, dzimto pusi tā īsti nemaz nav pametuši, - viņi piedalās pagasta mākslinieciskās pašdarbības kolektīvos, apmeklē pasākumus dzimtajā ciemā. Viena no šādām baltinavietēm ir arī GUNA KĀNEPE.

Iepazīstini ar sevi!

-Esmu Latvijas Universitātēs, kā arī Latvijas Treneru tālākizglītības centra absolvente, kura pašlaik strādā par projektu vadītāju un brīvajā laikā vada vingrošanas nodarbības. Kā roku darbam ir savs trumpis, tā daudzveidigas izglītības iegūšanai ir sava nākotnes veiksmes atslēga, kuru turpinu pilnveidot – mācīties, darīt un īstenot: būt vienā solī ar laiku!

Savu dzīves ritējumu vēlos definēt ar frāzi, - ilgi neaizaug pamestais ceļš... Kopš absolvēju Baltinavas vidusskolas 9.klasi, vairāk nekā desmit gadus dzīvoju Vidzemē, izvērtējot iespējas un dzīves apstākļus. Tagad, kad pasaule tik krasī mainās, atbalsts un sarunāšanās kļūst vēl svarīgāka. Covid-19 epidemioloģiskā situācija skāra arī manu ģimeni, tāpēc pirms diviem gadiem atgriezos uz dzīvi Latgalē, Baltinavas ciematā, kurā rez uzauga.

Ko ar to gribat pavēstīt sabiedrībai?

-Gribu būt paraugs – piemērs sieviete: pianiste, ekonomiste, aerobikas trenere..., kura spēj apgūt, pierādīt un ieguldīt savas zināšanas un pieredzi. Sievietēm – izskatīgām, viedoklī tiešām un atraktīvām, kuras grib būt līderes –, ir biežāk jāmācās paust un aizstāvēt savus uzskatus. Tā ir lieta, kas fundamentāli jāmaina visas sabiedrības uztverē – neapzinātā salīdzinājuma diskriminācijā: sieviete pret vīrieti, Latvijas reģionos – vidzemnieki (čiuļi) pret latgaljiem (čangaļiem).

Lepojaties ar to, ka nākat no Latgales?

-Es nekad dzīvē nemainītu savu piederību Latgalei, savai dzimtajai pusei, Baltinavas pagastam un mācību iestādēm – Baltinavas vidusskolai un Baltinavas Mūzikas un mākslas skolai, kur man iemācīja cienīt valodu un tautasdzesmas, atklājot talantu mūzikā un dejā. Latgales viens no lielākajiem lepnumiem ir cilvēks. Latgalieši ir ļoti strādīgi un viesmīliji: gan amatnieki, gan podnieki, gan zemnieki. Latgalieši lepnumi ir tas, ka viņiem ir sava valoda – latgaliešu, kas, manuprāt, ir jāsargā, lai neiznīktu un netiktu aizmirsta. Cilvēku skaits, kuri runā latgaliešu valodā, ir mazs, tāpēc latgaliešiem ir jālepojas ar savu valodu, tautu, talentiem, ar cilvēkiem, kuri dzied un dejo. Es ļoti lepojos, ka pati esmu viena no viņiem.

Jums ir svarīga vieta, kur dzīvojat?

-Mēs katrs veidojam savu ikdienu ar savām domām. Manējās ir “dzivot, nevis eksistē”, tāpēc man ir ļoti svarīga vieta, kurā es dzīvoju. Pētījumu aģentūras TNS aptauja norāda, ka trešdaļa Latvijas iedzīvotāju vēlētos dzīvot ārpus lielajām pilsētām, apejot steigu un sastrēgumus, mainot tos pret mieru un zaļāku vidi. Ari es esmu par nesteidzīgu dzīvi un atpūtu.

Savu izvēli esat izdarījusi, vadoties no Imanta Ziedona “Krāsainajām pasakām”?

-Vienalga, esat mazs bērns vai pieaugušais, jums būs interesanti kopā ar Imantu Ziedoni spēlēties viņa pasaku pašaulē, tik gaišajā un šķietami nepareizajā, no vispārpieņemtajiem uzskatiem brīvajā. Ir tikai jānotic pasaku tēliem un jālaujas, lai ieraugāt baltu vai dzeltenu, vai brūnu – vienkārši raibu pasauli, satiku Zilo cerību zirgu, Guntiņu Ugunsmeitiņu vai kurmi, kas palīdzēs atrast mīlestības dzintaru. Bet, iespējams, viss būs citādi. Jūs gribēsiet kopā ar mežu iziet pilsētas ielās vai arī sapratīsiet, cik svarīga ir pelēkā krāsa, kas visu padara tik spilgtu. Bet, iespējams, būs vēl citādāk, jo pasaulē ir taču melnā un lillā krāsas. Tikai ļaujties, un jūs piedzīvōsiet brīnumu... Savu krāsaino brīnumu, kas lauku vidē nāk pretī ik uz soļa.

Algotu darbu esat atradusi kaimiņu novadā, bet arī Baltinavā nesēzat dīkā un negarlaikojeties. Kas ir tas, ar ko nodarbojaties šeit?

-Mans hobījs ir sports. Esmu sertificēta “Latvijas Vingrošanas federācijas” fiziskās sagatavotības trenere, tāpēc jautājums, - ko darīt? – man nav aktuāls. Kā reiz laipni acinu pievienoties Baltinavas pagasta sporta nodarbībām dzīlās muskulatūras attīstīšanai, stājas uzlabošanai un muguras veselībai, jo vislabāk ir sākt tagad, nevis rīt, jo rīt atkal būs jauna diena. Fiziskās aktivitātes nav jāuztver kā kaut kāda pievienotā vērtība dzīvei. Tā nav ekstra, bet gan neatņemama dzīves

sastāvdaļa, kas ir tikpat svarīga kā ēšana, mazgāšanās, gulēšana, darbs un jebkas cits, kam piešķiram īpašu nozīmi savā dzīvē. Cilvēkam ir jājūtas labi, jāizskatās pievilcīgam, jābūt pārliecinātam par sevi un apmierinātam ar savu dzīvi. Kustieties un esiet veseli!

Un kā ar vēlēšanos apēst kaut ko gardu?

-Notiesāt kaut ko gardu – tas ir viegls ceļš uz labsajūtu, īpaši, ja diena pavadīta stresā. Kad moka stress, daudzi cenšas uzlabot sev pašsajūtu, kaut ko apēdot. Stresa mocītājiem vislielākā cieņā ir saldumi un limonādes, jo cukurs nomierina nervu sistēmu. Diemžēl stresa nomāšana ar ēdienu ir viens no ātrākajiem ceļiem uz lieko svaru. Mans ieteikums: grūtas dienas noslēgumā labāk paklausieties sev tīkamu mūzikai vai aizejiet uz sporta nodarbību tā vietā, lai atkal un atkal dotos ledusskapja virzienā.

Ko vēl dzīvē gribētu izmēģināt?

-Vienmēr esmu sev jautājusi: “Vadītājs kā līderis vai līderis kā vadītājs?” Ja man jautā, kas ir pirms – procesi vai cilvēki, viennozīmīgi atbildu, ka abi. Lai cik perfekti būtu sakārtoti procesi, bez atbilstošiem cilvēku resursiem nekas nenotiks, kā plānots. Savukārt, lai cik spēcīgi un profesionāli būs cilvēku resursi, bez sakārtotiem procesiem valdīs haoss. Un vienīgais cilvēks, kurš var pārvaldīt abus – gan procesus, gan cilvēkus – ir to vadītājs jeb līderis. Vismaz vienreiz mūžā es gribētu vadīt savu uzņēmumu, no sev izdomātās idejas līdz reāli pēļņu nesošam uzņēmumam.

Apzinos, ka vadīt cilvēkus ir daudz sarežģītāk kā vadīt procesus. Procesos viss ir vienkārši – tos var sakārtot, pārkārtot, revidēt, apmainīt un samainīt. Bet cilvēki mēdz runāt pretim un viņiem ir savs viedoklis. Cilvēki atnāk strādāt uz uzņēmumu, bet aiziet no vadītāja. Atcerieties – nav nepareizu cilvēku, ir tikai nepareiza vieta.

Kas Jūs spēj nokaitināt darba attiecībās?

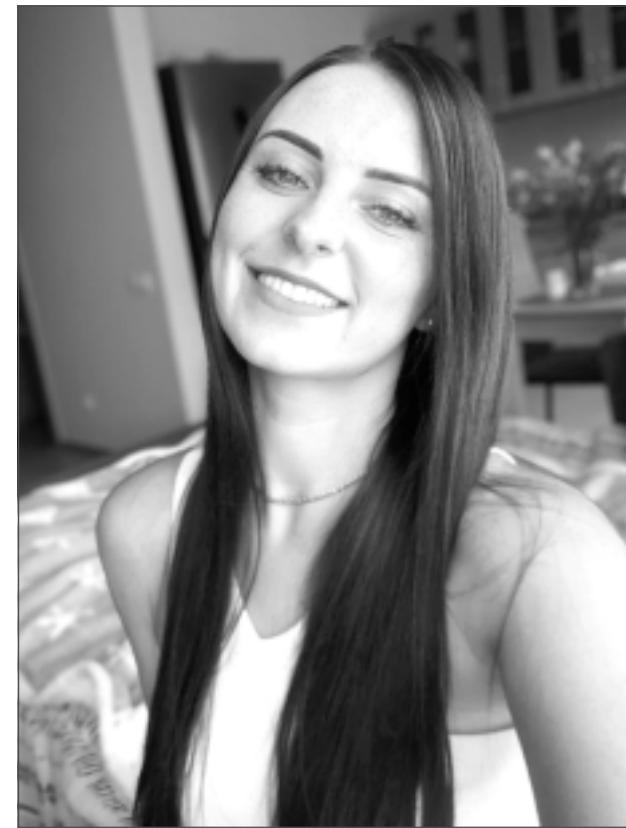
-Lai cik mēs arī nebūtu mierīgi, pacietīgi un harmonijā ar sevi, visam ir savs mērs, kas nozīmē to, ka katru no mums var izvest no pacietības un nokaitināt. Nav noslēpums, ka cilvēkiem nesimpatisē tie iekdienas partneri, kuri neiekļaujas termiņos, vienmēr kavē, neatzīst savas kļūdas u.c. Nosaukšu pāris iemeslus, kas spēj izsist no darba ritma: mūžīgā čikstēšana – cilvēkam var būt grūti aptvert, cik ļoti viņa negatīvie izteikumi ietekmē pārējo darbu. Aizkaitinājums, kas vijos rodas no nemītīgā čikstēšanas par to, ka alga šomēnes nav tik ātri, kā citas reizes, kafijas automāts atkal ir saplīsis un kondicionieris pārāk vāji pūš, ietekmē darba produktivitāti kopumā, tāpēc neapzinātā veidā šādi cilvēki apkārtējtos no sevis atgrūž. Nemītīga pārtraukšana un neieklausīšanās citos: minētās iezīmes raksturīgas toksiskajiem narcisiem, un ar šiem cilvēkiem sastrādāties var būt patiesi sarežģīti. Narciss ir viens no toksisku personību tipiem, ar ko censīties izveidot siltas un tuvas attiecības ir bezjēdzīgi – šādi mēģinājumi parasti cieš neveiksmi. Svešu mantu lietošana, neprasot atļauju, - runa ir par dažādām lietām, datora izmantošanu, krūzišu vai austīņu aizņemšanos, pildspalvu panemšanu un vēlāk aizmiršanu atdot u.c. Šķietami jau tas nekas nav traģisks, taču šāds ieradums, kas pārtop par iekdienas sastāvdaļu, var saniknot pamatoti.

Kas ir pirms, ko ievērojat cilvēkos?

-Pirms iespāids man asociējas ar fizioloģiju – stāju un kustībām, kā arī ar izskatu. Cilvēku vārdus es atceros reti, bet sejas vaibstus – ilgi. Ne velti legendārā Koko Šanele mēdza teikt: “Jums būs tikai viena iespēja radīt pirmo iespāidu par sevi.” Atcerieties, piedzimstot jūs no augšienes esat saņēmuši savu kāršu kavu, un tagad viss atkarīgs tikai no tā, kā jūs to izspēlēsiet. Ne velti sociologi pēta to, kas un kāpēc piesaista cilvēkus – acis, smaids, laipna seja u.c.

Un ko Jums bērnībā mācīja vecāki cilvēki, vecmāmiņas?

-Sasveicināties ar pretimnācēju, pateikt ‘paldies’ un ‘lūdzu’ ir tikai visa sākums. Labas manieres ne tikai ļauj cilvēkam izskatīties labam un pieklājīgam, bet arī norāda uz to, ka interesē otra cilvēka labsajūta, tā ir daļa no labas komunikācijas. Ar manierēm mēs arī nosakām uzvedību, kādu vēlētos saņemt preti. Kā automātiskas darbības, kas man nāk no bērnības, - piecelties, lai izrādītu cieņu. Bērnam ir jāmāk piecelties kājās, kad publiskā pasākumā skan valsts himna, vai baznīcā, vai atvadoties no saviem viesiem. Izrādīt cieņu vecākiem cilvēkiem, - bērniem jāparāda cieņa, rēķinoties ar vecākiem, vecvecākiem, skolotājiem vai citu personu sabiedrībā. Nerādīt ar pirkstiem uz cilvēkiem, dzīvot pēc principa “izturies pret citiem tā, kā vēlies, lai izturas pret tevi”.

Grib būt paraugs. “Cilvēkam ir jājūtas labi, jāizskatās pievilcīgam, jābūt pārliecinātam par sevi un apmierinātam ar savu dzīvi,” uzskata baltinaviete Guna Kanepa. Lai to sasniegtu, viņa neslinko un nav slinkojusi!

Jāatceras, ka visi esam dažādi, un ir jāiemācās iejusties otrā adā, cienīt vienam otru vēlmes un personīgo telpu.

Pēdējais jaukākais pasākums, ko esat baudījusi?

-Tās noteikti bija Mājas kafejnīcu dienas Ziemeļlatgalē, kas notika augusta beigās. Personīgi apmeklēju mājas kafejnīcu Stabļovā, kur saimnieko mana skolasbiedrene un laba draudzene Ilze Supe ar vīru. Kafejnīcas saimnieki bija parūpējušies ne tikai par ēdienu, bet arī par dārza kafejnīcas noformējumu, pašu izaudzētās produkcijas tirdziņu, ekskursiju uz bišu namiņu, kur saulespuķes izaugušas garākas par kokiem, radot īpašu atvasaras svētku noskaņu. Aprīnojami, ar kādu aizrautību Ilze ar vīru atjauno senu māju ar vēlmi palikt laukos.

Par ko nesen skaļi smējāties?

-Šogad augustā svinējām vecmammas 75 gadu jubileju. Dārza ballite bija kopā ar draugiem un tuviniekiem. Tas bija izcilis veids, kā izbaudīt vasaras labo laiku, jubileju un *nolaist mazliet tvaiku*, kas uzkrājies darbdienās, pildot savus pienākumus. Līdz brīdim, kad niknie kodēji – odi sāka traucēt. Viens no ciemiņiem, mazmeita, kura vecmāmiņai par godu bija ieradusies no Rīgas, palūdza man no istabas atnest pretodu līdzekli. Kā izrādās, pretodu līdzekļa vietā es no mājas iznesu aerosolu (pūšamo telpās) pret lidojošiem un rāpojošiem insektiem. Māsīca pustumsā sapūta visu savu kermenī. Vecmāmiņa sajuta indes smaku un vaicāja: “Kas te tā pēc “Kobras” ož?” Tad gan smieklu deva bija pamatīga un vakara turpinājums – vēl jaunākās.

Vai pasāi patīk svinēt dzimšanas dienas?

-Sajūtas, kas pārņem, tuvojoties svētkiem, īpaši dzimšanas dienām, ir atkarīgas no manas motivācijas. Kamēr cilvēkberns ir mazs, viņš nevar vien sagaidīt nākamo jubileju, – tik ļoti ātrāk gribas būt lielam un gudram, bet laiks šķiet izstiepīgs. Pieci gadu vecumā dzimšanas diena ir tikai tik svarīga, cik lielas ir saņemtās dāvanas, bet trīsdesmit gados – dvēseles cilvēku klātesamība. Starp citu, man dzimšanas diena ir vienā dienā ar tēti. Bija pat periods dzīvē, kad uzskatīju, ka dzimšanas dienas nav jāsvīt, bet savos trīsdesmit tomēr sapratu, ka ir svarīgi atskatīties – kur esī pabijis, ko esī ieguvis, ko nopelnījis. Domāju, – ja man būtu jau sešdesmit gadu un es būtu pie labas veselības, ļoti labprāt uzrīkotu lielu balliti ar dejām un aizietu pateikties Dievam, ka man ir degsme uz dzīvi un spēja pateikties. Nemot vērā astrologu atzinumus, ik pa septiņiem gadiem dzīvē ir nepieciešams kaut ko mainīt, lai cilvēks savā attīstībā pakāptos posmu augstāk (labāk profesionālajā, ja mājas un ģimenes dzīvē viss kārtībā).

Un tā, kad nu svecītes izdegūšas, torte apēsta, pagātne apcerēta un nākotne iecerēta, atkal – pie darba!

Lappusi sagatavoja I.Zinkovska

Mājas kafejnīca brīvā dabā

Ģimenes komandas uzdrīkstēšanās

Augusta siltā nogale bija isti piemērota, lai izvēlētos un baudītu kādu "Mājas kafejnīcu" piedāvājumu. Balvu novadā ciemiņus gaidīja 12 vietas. Apmeklētāji brauca arī uz Rugāju pagasta "Spāgiem", kur par viesu labsājutu rūpējās VALENTĪNA SPROGE ar savas ģimenes komandu.

Lauku sētā "Vaduguns" uzrunātie ciemiņi atzina, ka šāda atpūta komplektā ar gardu maltīti brīvdienās ir labs veids, lai palutinātu sevi un dotos izbraucienā ārpus mājām. Tas ir interesants arī tāpēc, ka var pabūt pie iepriekš nezinātiem cilvēkiem, redzēt viņu pagalmus, terases vai pat melno pirti, iepazīties un parunāties. Tā ir iespēja ne tikai vērot, bet arī apbrīnot saimnieku uzdrīkstēšanos aicināt pie sevis ciemiņus, rīkojot šādas kafejnīcas, ja ikdienā tūristus viņi neuzņem un neēdina.

Mājas kafejnīca "Spāgi" Rugāju pagastā bija ierīkota lauku saimniecības plašajā pagalmā ar piemājas dīķi. Te ir āra terase, svīnību zāle, arī melnā pirts. Saimniekiem ir bites, tāpēc piedāvājumā arī dažādu ziedu medus un citi pašgatavoti burciņu labumi. Valentīna ir pavāre ar pieredzi, strādā skolas virtuvē, viņai patīk gatavot un palutināt gan savējos, gan pacienāt arī ciemiņus.

Veseli ēduši! Ar prieku "Mājas kafejnīcu" dienu "Spāgos" apmeklēja Stalidzānu pāris no Lazdukalna. Šādā pasākumā viņi piedalījās pirmo reizi. Ģimene deva priekšroku kāpostu tīteņiem, būdamī pārliecināti, ka tie labi garšos. Saldajā viņi izvēlējās kokteili un banānu ar saldējumu.

Galvenā saimniece. "Spāgos" ciemiņus uzņēma otro reizi. Saimniece Valentīna atzina, ka gatavošanās "Mājas kafejnīcas" dienām bijusi visai darbietilpīga. Sākotnēji pati domājusi, ka nez vai šoreiz vajadzētu tam piekrist, taču, ģimenes iedrošināta, pasākumu nolēmusi atbalstīt.

Noskaņa. Bija padomāts par īpašāku noskaņu, baudot ēdienus. Aicinājumam atsaucās Valentīnas kolēģe, rugājiete Iveta Uršulīka, kuru pazīst kā muzikanti un literāti. Iveta teica, ka ar lielu prieku šurp nākusi, lai muzicētu ciemiņiem, jo pašai tas ļoti patīk. Arī Iveta garšīgi gatavo un ir radusi pacienāt citus.

Savējo komanda. Mājas kafejnīca darbojās divas dienas. Pirmos viesus sagaidīja jau pēc pulksten 11 rītā no Lazdukalna pagasta. Apmeklētāju netrūka. Saimniece pastāstīja, ka pirmajā dienā bijuši aptuveni 80 viesi. Visvairāk cilvēku nācis ap pusdienu laiku. Labi, ka ir sava mājas komanda, jo darba viesu apkalošanā pietika visai saimei.

Tūlit būs saldais! Gatavojoties "Mājas kafejnīcas" pasākumam, ģimēne uzklāusīta katru izteiktā ideja, un visi kopā veiksmīgi sastādījuši arī vasarīgajām dienām atbilstošu ēdienkartu. Valentīnas krustmeita Līga rūpējās, lai viesus cienātu ar saldājiem.

Ir, ko redzēt, un ir, par ko parunāt. "Spāgu" apciemojums deva iespēju tuvplānā apskatīt tehniku, kādu izmanto saimniecības vajadzībām. Jurim bija aizraujoša saruna ar vecākās paaudzes saimnieku Valdi, kurš atklāja pašrocīgi meistarotos tehniskos risinājumus.

Zupa jau gatava! Ēdienu un dzērieni "Mājas kafejnīcas" top pēc pašu saimnieku izdomas. "Spāgos" vairums ciemiņu izvēlējās kāpostu tīteņus, nobaudīja soļanku, našķējās ar saldējuma kokteili vai ceptiem banāniem. Valentīnas vīra Valda ārā vārītā zupa bija ļoti garšīga. Valentīna par viņu teica: "Mans vīrs ideāli gatavo ēdienus, prot prasmīgi tiem pievienot dažādas garšvielas. Viņam pašam visvairāk patīk 'stiprie' ēdieni, un zupas ir pirmajā vietā."

M.Sprudzānes teksts un foto

Iznāk pirmais romāns

“Sēdēšu kāpās, skatīšos uz jūru, mazliet

Jūs sapņojat? Redzat iztēlē savu nākotni? Savas pirmās grāmatas autors GUNDARIS KRALVIS, izbaudījis skarbo dzīves realitāti, sāka sapņot. Viņš izdomāja, kā vēlas pavadīt savu atlikušo dzīvi: “Sēdēšu kāpās, skatīšos uz jūru, mazliet sūkšu brendiju un rakstīšu...” Sapnis piepildījies, – viņš dzīvo Carnikavā, peld un nūjo, brauc ar velosipēdu, visus iepriecina ar humorālo stāstiem, un arī viņa pirmais romāns jau teju ieraudzījis dienas gaismu. Bet sākās viss ar nelielām piezīmēm parastā burtnīcā Balvos.

Par autoru

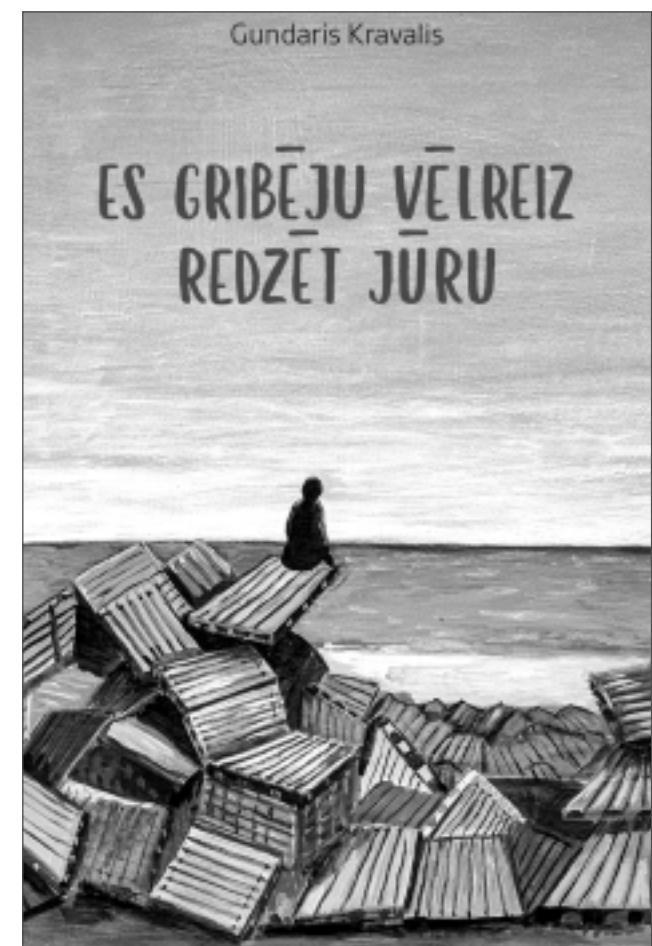
Uz Balviem mācīties galdnieceka arodū

Grāmatas autors Gundaris Kravalis 1981.gadā absolvēja Rīgas politehnisko institūtu, Smalkās organiskās sintēzes katedru. Līdz 1990.gadam strādāja Koksnes ķīmijas institūta polimēru laboratorijā par zinātnisko līdzstrādnieku. Gundaris stāsta: “Sabrukot Padomju Savienībai, izira pirmās laulības. Sākās depresija, varbūt izdegšanas sindroms. Nopirku lauku īpašumu Madonas pusē un pievērsos mazajam biznesam: vairāki apģērbi veikali, dārzniecība, kurā audzēju puķu un dārzeļu dēstus, tirdzniecības stends Madonas tirgū. Dārzniecības sezonas laikā strādājām deviņi cilvēki. Pasauli pārņema nākamā krize – dižķibele. Ģimenes bizness bankrotēja, ģimene izjuka, naudas rezerves tuvojās beigām. Atradu darbu lielā un strauji augošā kokapstrādes uzņēmumā, biju palīgstrādnieks.” Kādā reizē viņš atskārta, ka vairs nevēlas strādāt šo darbu, un izlēma pievērsties amatniecībai – nolēma mācīties galdniecei. 55 gadu vecumā stāties tehnikumā bija par vēlu, tādēļ virrietis pieteicās Nodarbinātības valsts aģentūras bezdarbniekiem

organizētajos kursos. Pusgads tukšā, īrētā istabā, gaidot kursus, līdz beidzot pienāca ziņa, ka Balvos sāksies bezdarbnieku grupas apmācība galdnieceku arodā. Autora pirmais romāns “Es gribēju vēlreiz redzēt jūru” ietver abus minētos dzīves posmus un mazliet no nākamā romāna “Džeraldīne un Carnikavas laiks”.

Lasītājiem var rasties jautājums, – kāda tam visam saistība ar grāmatas nosaukumu par jūru? Autors, nonācis krizes apstākļos, izlēma, ka viņam vajag mērķi, kura dēļ būtu vērts dzīvot. Strādāt par palīgstrādnieku tikai tādēļ, lai būtu dzīvs – pieticīgi paestu un dzertu lētu vīnu –, nebija vērts. Radās plāns: “Ja reiz esmu dzīvs, tad piecas dienas nedēļā strādāšu par galdnieceka palīgu, bet brīvdienās sēdēšu kāpās, skatīšos uz jūru, mazliet sūkšu brendiju un rakstīšu.”

Ko autors dara šobrīd? Kopš veselība neļauj strādāt galdniecībā, Gundaris sēž kāpās, skatās uz jūru, mazliet sūc brendiju un daudz raksta.

Vēstule balveniešiem

Sveiki, draugi!

Dot padomus ir slīkti, un tomēr es savu vēstuli sākšu ar padomu. Draugi, sapņojiet! Izvirziet neprātīgus mērķus un mēģiniet tos realizēt! Izrādās, sapņi mēdz piepildīties. Manas grāmatas iznākšana apstiprina šo tēzi. Toreiz, 2014.gada rudenī, Balvos es kādai augstai amatpersonai telefona sarunas laikā sacīju, ka esmu rakstnieks. Teicu, ka rakstu romānu par piedzīvoto galdniecības kursu laikā. Soliju viņu iekļaut savā romānā. Es toreiz blefoju. Tomēr patiešām burtnīcā aprakstīju savus piedzīvojumus. Vēlāk bibliotēkā ar datora palīdzību tekstu pārvērtu digitālā formā un saglabāju zibatmiņā. Kādā reizē elektroniskais nieciņš *uzkārās*, un teksts pazuda. Vēlāk Balvu bibliotēkas datorspeciālists Guntis daļu pierakstu atguva un deva padomu: “Es mazliet palasiju jūsu aprakstus un atpazinu dažus personāžus. Jums piemīt laba valoda un humora izjūta. Noskaidrojiet, kā iesākt un kā pabeigt stāstu, un izdodiet grāmatu.” Tajā dienā pa Balviem klīda kāds laimīgs vīrs.

Ir ritējuši gadi. Es joprojām nezinu, kā parreizi iesākt un pabeigt stāstu, bet ir kāda atziņa, ko guvu tieši Balvos. Es tur satiku stiprus, skarbus, vienkāršus, godīgus un patiesus cilvēkus. Es sapratu, ka tā arī jāraksta: īsi, patiesi, vienkāršā valodā. Stāsts nedrīkst būt garlaicīgs, tas nedrīkst nevienu pazemot. Stāstam jābūt tādam, lai lasītājs noticetu autoram. Vēlāk kāds, lasot manuskriptu, ieteica: “Gundari, ievadā uzraksti, ka visi notikumi un tēli ir izdomāti un jebkura līdzība ar reāliem cilvēkiem ir nejausība.” Es rīkojos gluži pretēji. Jau priekšvārdā norādīju, ka romāns balstās uz reāliem notikumiem – tas ir par mums, par laiku, kurā dzīvojam. Tādi toreiz bijām, tā izpratām notikumus, tādus lēmumus pieņemām. Un tas bija patiesi lielisks laiks, mūsu laiks.

Romānam ir trīs daļas. Pirmajā darbība

Gundaris Kravalis šopavasar uz kuģīša Carnikavā. Pie lasītājiem jau nonācis kopkrājums “Jauno autoru pandēmijas laika stāsti. Attalīnātie”, kurā apkopoti 2020.gada Literārās Akadēmijas prozas meistardarbīnu dalībnieku radītie stāsti par pandēmijas laika pieredzi, arī Gundara stāsts “Saulrietu sieviete”.

risinās Madonas pusē, galvenajam varonim vērojot apkārt notiekošo no palešu klapētāja darba galda pozīcijas – “Palešu klapētāja piezīmes”. Otrajā romāna daļā galvenais varonis Balvos apgūst galdniecību – “Latgale ir kolosāla”. Trešā daļa ir pavisam īsa, to veido divas nepilnas lappuses. Veiksmes gadījumā tā būs sākums nākamajam romānam.

Pirmā manuskriptu lasīja Džeraldīne. Viņa palīdzēja salikt komatus un nosauka stāstījumu par dēku romānu. Un tad pienāca ziņa: “Gundari, šo nodaļu es nelabošu! To dzēs laukā!” Minēto nodaļu es neizdzēsu. Tajā ir romāna centrālais konfliktts, kur ‘tieki žvadzināti ieroči’, pēc tā nāk atrisinājums. Liepliska nodaļa.

Gandrīz visiem romāna varoņiem ir mainīti vārdi. Kādēļ ‘gandrīz visiem’? Sākotnēji gri-

Gundaris un Džeraldīne. Romāns “Es gribēju vēlreiz redzēt jūru” Gundarim veidots kā viņa saruna ar Džeraldīni, kur Gundaris stāsta sieviete par saviem piedzīvojumiem ceļā uz jūru.

bēju galveno varoni nosaukt par Miķeli Kalnasprogu, bet galdniecības meistarū Ēriku Kanaviņu – par Jāni Dižozolu. Džeraldīne kategoriski iebilda: “Gundari, tu esи uzrakstījis dēku romānu. Nojaušu, ka tas ir patiess. Sauc galveno varoni par Gundari. Kā noprotu, galdniecības meistarū Ēriks ir liela personība. Latvija ir pilna ar dižiem un mazāk dižiem

Jāniem, tādēļ saucu meistarū istajā vārdā – galdniecības meistarū Ēriks Kanaviņš.”

Draugi, jūs man iemācījāt ne tikai galdniecību. Jūs man iemācījāt priečāties par dzīvi. Es Balvos aizvadīju tikai nieka piecus mēnešus, tomēr daļa manas sirds palika tur. Sviecieni visiem, un uz tikšanos Balvos!

“Es gribēju vēlreiz redzēt jūru”

sūkšu brendiju un rakstīšu...”

leskats autora dzīvē un romāna lappusēs

“Zem šīs saules paliku viens...”

Pirms dažiem gadiem manā dzīvē ienāca radikālas pārmaiņas: ģimenes bizness bankrotēja, ģimene izjuka, un es zem šīs saules paliku absolūti viens. Pēkšņi man līdzās vairs nebija neviens tuva cilvēka, sāka trūkt līdzekļu maizei un vīnam, un, pats galvenais, man vairs nebija mērķu, kādēļ dzīvot.

Situācijā bija ļoti savdabīga. Labi atceros vakaru, kad es vienatnē sēdēju Aiviekstes krastā, vēroju pasakaini skaisto upi, sūcu brendiju un domāju par pēdējo šāvienu. Man nebija vairs neviens drauga, kam piezvanīt un pavaicāt: “Veco zēn, kā tev labi klājas?”

Man tuvumā nebija vairs neviens vīra, ar ko saskandināt glāzītes un iedzert pa lāsītei degvīna. Bija jādzīver vienam. Man vairs nebija miljotās sievietes. Bērni mani neatzina, viņi aizgāja kopā ar mammai, kura pārcēlās uz dzīvi pie mana klasses biedra. Nebija neviens, kuru interesētu, kā klājas man. Galvenie manis izvirzītie dzīves mērķi labāk vai sliktāk bija sasniegīti. Jaunus mērķus man vairs nebija. Pārņēma sajūta, ka esmu kļuvis lieks. Varbūt bija pienācis laiks sakārtot lietas un visam pielikt punktu?

— Pagaidi, Vīrieti, ir dažas pazīmes, kas liecina, ka tu nepadarīji sev galu! — sacīja Džeraldīne, pieskaroties Vīrieša plecam.

— Jā, Džeraldīn, pudele bija pusē, kad man ienāca prātā doma radikāli mainīt savu līdzšinējo pasaules uztveri. Ja reiz es paliekdu dzīvs, tad centīšos būt laimīgs. Izvairīšos no lietām un darbiem, kas man nepatīk, un centīšos darīt to, kas patīk. Līdz šim mēģināju dzīvot pareizi, un šāds dzīvesveids mani ir novēdis pie pilnīgas katastrofas. Tagad dzīvošu nepareizi un mēģināšu no dzīves gūt prieku. Es apsvēru iespēju sākt dzert. Līdz šim es nekad to neesmu varējis atlauties. Vai nu man dzeršanai neatlika laika, vai nebija naudas, par ko dzert, vai traucēja vēl kādas citas problēmas. Tajā brīdī visi šķēršļi bija novērsti. Laika bija gana, atbildības — vairs nekādas. Man bija pieejamas nelielas naudas rezerves. Sākšu dzert jau no paša rīta un visu dienu būšu piedzīries. It kā jau plāns bija lielisks, bet es tajā redzēju arī dažus trūkumus. Ja es nodzertos līdz nāvei, tad viss būtu kārtībā, bet ja nu gadījumā nauda beidzas brīdi, kad es vēl esmu dzīvs? Ko es iesākšu, palicis ar trīcošām rokām, beigtām aknām, bez darba un bez naudas? Nē, šāda nākotne mani nevilināja. Es varētu braukt prom. Braukšu uz Angliju, slaucišu ielas, pelnīšu nesalīdzināmi vairāk nekā Latvijā. Nē, arī tā nav izeja. Es būšu absolūti viens, nabadzīgs un nevajadzīgs man svešā vietā un kultūrā. Tātad ir jāmēģina izdzīvot un kļūt laimīgam šeit pat uz vietas — Latvijā. Ko man vajag pilnai laimei? Es gribu dzīvot pie jūras. Esmu ar mieru darīt jebkuru darbu, lai brīvdienas varētu sēdēt kāpās, skatīties uz jūru, rakstīt un mazliet sūkt brendiju. Vēl es gribētu dzirdēt īstu dzēzu un vēl kaut reizi mūžā apmeklēt Operas un baleta teātri. Es gribēju baudīt baleta izrādi “Žizele”. Otrā cēliena pirmā aina esot izcila. Apmēram tāda, Džeraldīn, bija mana motivācija toreiz, kad sēdēju viens Aiviekstes krastā, sūcu brendiju un domāju par pēdējo šāvienu. Es izlēmu mēģināt kļūt laimīgs.

Meistara Ērika portrets

— Galdniecību tev mācīja meistars Ēriks. Kas viņš īsti ir par vīru?

— Meistars Ēriks ir liela personība. Viņš ir mākslinieks.

Džeroms K.Džeroms savā nemirstīgajā darbā “Trīs vīri laivā” iesaka mums nepārkraut savas dzīves laivas ar grabažām. Autors ieteic tajās atstāt tikai pašu nepieciešamāko un visu lieko izmest. Viens no retajiem man zināmajiem cilvēkiem, kuram ir izdevies šo padomu realizēt dzīvē, ir galdniecības meistars Ēriks Kanaviņš Balvos.

Kādā vakarā meistars uz darbnīcu atnesa Džūdītas Milleres grāmatu “Antīkās lietas”. Labi zināju šo darbu, ar milzu interesi lasīju nodajās par porcelānu un sudrabu, bet netiku pievērsis uzmanību antīkām mēbelem. Izrādās, arī tā ir vesela zinātne. Piemēram, ļoti interesants ir fakti, ka Anglijas antīkvarīta tirgū ir stipri vairāk 15.gadsimta ozolkoka galdu nekā reiz bija māju, kurās šie galdi varētu būt izmantoti. Gribu teikt, ka acīmredzot uz globusa ir sastopami ļoti talantīgi meistari, kuri arī mūsdienās ražo 15.gadsimta autentiskus ozolkoka galbus. Ievērojis manu interesi, meistars no noliktavas bēniņos nonesa senu restaurējama krēsla kāju.

— Veca krēsla kāja, — es secināju.

Meistars rāmi pasmaidīja un pievērsa manu uzmanību kāda krēsla attēlam minētajā grāmatā.

— Bitīt matos, tā taču ir autentiska klasicisma laikmeta krēsla kāja! — es iesaucos.

Ja var ticēt grāmatai, pēc restaurēšanas šāda krēsla aptuvenā cena antīkvāru mēbeļu izsolēs svārstās no 5000 līdz 7500 sterliņu mārciņu, tas ir, aptuveni 10 000 euro.

— Meistar, kādēļ tu nerestaurē šo vērtīgo krēslu? — es satraukts vaicāju. — Un vispār — kādēļ, tu nebūvē šādus antīkus krēslus vairumā? Tas taču ir nesalīdzināmi izdevīgāk, nekā niekoties ar soliņiem vai bezdarbnieku apmācību.

— Zini, kaut kā nav laika, — meistars Ēriks atbildēja.

— Jā, arī es gaidīju, ka tu teiksi: meistars Ēriks bēniņos virs darbnīcas ražo eksportam paredzētus senās Anglijas klasicisma laikmeta krēslus, — domīgi sacīja Džeraldīne.

— Meistars Ēriks to spētu. Bet viņam tam neatlika laika. Viņš bija aizņemts ar dzīvošanu. Klausies tālāk!

Bet sākās viss, lūk, tā!

2014.gada 9.jūnija pēcpusdienā es izkāpu Balvu autoostā un devos meklēt namu Brīvības ielā 47 jeb Balto muižu (pēc telefona sarunas ar nezināmu sievieti Balvos man šķita, ka tā sauc ēku, kurā es dzīvošu un māciņos). Vēlāk gan izrādījās, ka esmu pārklausījies — domāta bija Balvu muiža, bet arī Baltā muiža skanēja labi un lieliski raksturoja šo celtni. Brīvības ielu es atradu samērā ātri, un, skat, arī nams ar 45. numuru bija tepat. Domāju, jautājums ir atrisināts. Devos pa ielu tālāk un pie nākamā nama — nelielas mājiņas — ieraudzīju, ka tai ir cits numurs un arī iela ir cita. Es pārmeklēju tuvāko apkārtni, atradu pazudušo Brīvības ielu un, izgājis cauri senam parkam, pārsteigts ieraudzīju lielu, staltu un baltu muižas ēku. Vārdi — liela, stalta un balta — noteikti ir īstie, lai raksturotu redzēto.

Pienācis pie muižas ēkas, es pārsteigts ieraudzīju majestātiskas kāpnes, kas veda uz plašu terasi. Līdzās parādes durvīm pie sienas piestiprināta liela plāksne ar rakstu zīmēm, kas vēstīja kaut ko par cilvēkresursiem un mūža izglītību. Es laikam skaitījos tāds kā cilvēkresurss, kurš bija ieradies Balvos turpināt mūžizglītību. Vēru smagās muižas durvis un braši devos dziļāk telpās. Pēkšņi no spožas āra gaismas biju nokļuvis krēslainā un vēsā priekstelpā. Tuvumā nebija redzama neviens dzīva būtne, tādēļ es, skāji ūjinādams, virzījos dziļāk muižas ēkā. Man nācās ieklīst samērā tālu telpās, līdz beidzot satiku neliela auguma staltu sievieti. Stādījos priekšā kā cilvēkresurss Gundaris, kurš ir ieradies no Madonas turpināt mūžizglītību.

Sieviete, tā briža muižas pārvaldniece Alise, izrādījās, mani jau gaidīja. Mēs vienojāmies, ka mācību laikā es dzīvošu Balvu muižas ēkā. Man būs pieejama atpūtas telpa ar milzīgu televizoru, ledusskapi un elektrisko tējkannu, kā arī dušas telpa un labierīcības. Alise mani iepazīstināja ar muižas sargu Andri un lūdza viņam uzņemties šefibū pār mani un visu parādīt. Vēl saimniece ierādīja man gultasvietu milzīgā istabā ar četrām gultām, ļoti augstiņiem griestiem un lieliem logiem dziļās logu ailēs. Kāds no muižas darbiniekiem atnesa mazu galduņu un krēslu, lai es varētu mācīties un rakstīt.

Es pieminēju milzīgos logus. Piegāju pie viena no tiem un, vai tas var būt, ieraudzīju ūdeni! Tas bija Balvu ezers! Izrādījās, Balvu muiža atrodas parkā, pašā ezera krastā. Sacīt, ka es biju patīkami pārsteigts, būtu nepateikt neko. Es biju šokā.

Devītā jūnija vakarā man viss šķita jauki un pareizi. Es biju sācis izlaušanos no bezcerības. Gluži neviļus atcerējos Viļa Plūdoņa poēmas “Atraitnes dēls” rindiņas: “Es kāpt gribu kalnā visaugstākā, ne spēka man pietrūks, ne bail man no kā.”

Seno amatu darbnīca

— Pagaidi, Vīrieti! Tu galdniecību apguvi Balvos meistaram Ērikam piederošā galdniecībā. Tājā pašā laikā tu vairākas reizes esi pieminējis seno amatu darbnīcu. Vai tā ir viena un tā pati darbnīca? Galdnieks, cik es zinu, ir sens amats. Vai arī tās ir divas dažādas vietas?

— Galdnieka prasmes patiesi ir ļoti sena profesija. Iespējams, pat Jēzus ir bijis galdnieks.

Laikā, kad es apguvu galdniecību, Balvu pilsētas centrā, Lāča dārza vienā malā, atradās privāts muzejs ar nosaukumu “Seno amatu darbnīca”, kurā saimniekoja meistars Ēriks. Muzejā bija savākti un eksponēti seni amatnieku darbarīki un instrumenti, pagājušo laiku sadzīves priekšmeti, visdažādākas senas lietas. Viss šajā ekspozīcijā bija īsts, visu varēja aptaustīt ar rokām. Liela daļa eksponātu bija darba kārtībā, ar instrumentiem varēja strādāt. Muzejs — darbnīca atradās trijās atsevišķās telpās. Vienā telpā bija izvietoti amatnieku darbarīki: dažādi zāģi, kalti, ēveles, ar kāju darbināmas koka virpas un ar roku griežama stacionāra urbīmašīna. Turpat atradās arī kalēja lakta, ēze un lērumi visdažādāko āmuru. Un tas viss darbojās. Ar meistaru varēja sarunāt un pašam pamēģināt virpot koku, izkalt kādu naglu vai izurbt dēli caurumu ar rokas urbīmašīnu.

Otrajā telpā varēja apskatīt senas sadzīves lietas un mēbeles, patafonus, radioaparātus, kino un fototehniku, kā arī darba kārtībā esošu patvāri un pletīzerus, padomju armijas karavīra formas tērpus un senu adāmmašīnu. Bet tieši pretim ieejai atradās pats galvenais šī muzeja eksponāts — sena un absolūti unikāla mēbele. Neko līdzīgu līdz šim es nebiju redzējis. Runa ir par Vācijā būvētu senu ozolkoka rakstāmgaldu. Aplūkojot to pirmo reizi, radās iespāids, ka nekā īpaša tur nav, parasts ozolkoka rakstāmgalds — divi skapiši ar eleganti ieliekātām durtiņām lietotāja pusē, stabila, ar biezū nažfinieri finierēta darba virsma, likas, gaumīgas kājeles. It kā parasts, solīds vācu rakstāmgalds. Aplūkojot mēbeli rūpīgāk, atklājās kāda dīvainība: galda kreisajam skapītim, raugoties no lietotāja pusē, ir divas durvis. Vienas — eleganti ieliekātas durtiņas rakstītāja pusē, aiz kurām atrodas atvilktnes ar taisnām muguriņām, tādējādi radot brīvu telpu starp vērtni un atvilktni, otrs — vienkāršas un grūti pamanāmas — pretējā pusē, rakstāmgalda aizmugurē. Aiz otrajām, it kā nevajadzīgajām, durtiņām atrodas neliela telpa ar plauktiņu. Skapīti iebūvētās divas durtiņas liecina, ka rakstāmgalds nav paredzēts novietošanai pie sienas. Tātad mēbelei ir jāatrodas kabineta vidū. Nekā lieka, bet tajā pašā laikā galdam piemīt dažas netipiskas funkcijas. Tas ir ierēdņa rakstāmgalds. Šīs, it kā parastās, mēbeles unikālitātē slēpjās tās absolūtājā funkcionalitātē. Mani visdziļākie cieņas apliecinājumi klientam, kurš šo mēbeli izdomāja un pasūtīja, kā arī meistaram, kurš to uzbūvēja. Izcils darbs.

Sagatavoja Z.Logina

Apsveicam!

Kāzu ceļojumā dosies uz Parīzi

13.augustā Vilakas Evaņģēliski luteriskajā baznīcā gredzenus mija un viens otram 'jā' vārdu teica viļacēniete LUDMILA BAIKOVA un žigurietis JĀNIS BAKLAGINS. Jaunā pāra liecinieki šajā svinīgajā dienā bija ligavas draudzene Svetlana Žukovska un ligavaiņa brālis Ilmārs Baklagins.

Ludmila un Jānis pēc savas pieredzes zina, – ja liktenis diviem cilvēkiem lēmis būt kopā, tad tā arī notiks! Viņu pirmā iepazīšanās notika pirms 18 gadiem kādā no ballēm, bet torez nopietnākas attiecības neizveidojās – katrs aizgāja savu ceļu. Viss mainījās pirms četriem gadiem, kad pēc ilgākas nerēdzēšanās Ludmila un Jānis atkal nejauši satikās zaļumballē. "Jānis mani pamanija pirmsais, uzlūdza uz deju, tā viss vakars dejojot arī pagāja. Jau tobrīd man bija sajūta, ka šī tikšanās būs liktenīga... Laikam ejot, sapratām, ka milam viens otru un viens bez otra vairs nevarēsim. Šogad maijā pavism negaidīti Jānis mani bildināja – tas bija ļoti skaists un romantisks bildinājums. Protams, viņam teicu 'jā'! Nolēmām, ka pienācis laiks klūt par sievu un vīru, un pēc diviem ar pusi mēnešiem jau svinējām kāzas," stāsta Ludmila.

Šī gada 13.augusts atrāca patīkamu satraukumu pilns, jo šī bija Ludmilas un Jāna jaunās ģimenes dibināšanas diena. Jaunlaulātie atzīst, ka viss izdevās godam: "Pēc svinīgās laulību ceremonijas baznīcā devāmies saslēgt atslēdziņu uz mīlestības koka pie Grāfiennes tilta Vilakā. Pēc tam braucām uz Lāča dārzu Balvos, kur kopā ar viesiem notika dažādas jautras atrakcijas, savukārt svinības turpinājās Stāmerienā, viesu namā "Sonāte". Bet pa ceļam, protams, neizpalika ligavas nešana pār Pededzes upes tiltu – kā jau tas pēc kāzu tradīcijām pieņemts. Esam priecīgi, jo mūsu diena izdevās, kā bijām plānojuši. Viss bija perfekti."

Pēc kāzām Ludmila un Jānis turpina ierastās ikdienas gaitas – abi dzīvo un strādā Vilakā. Savukārt jau tuvākajā laikā viņi vēlas piepildīt Ludmilas sapni un doties neaizmirstamā kāzu ceļojumā uz valdzinošo Parīzi.

Tagad viena liela un kupla ģimene

19.augustā Balvu novada Dzimtsarakstu nodaļā gredzenus mija un par sievu un viru kļuva lazdulejiete MĀRĪTE IVANOVA un briežuciemiņietis MĀRTIŅŠ LAZDIŅŠ. Jauno pāri dzīvē ievadija draugi Jekaterina Leikuma ar vīru Ilgvaru.

Mārīti un Mārtiņu liktenis kopā saveda pirms četriem gadiem. Toreiz Mārtiņš strādāja Kubulos, bet, braucot uz mājām Briežuciemā, viņam piezvanīja draugs no Lazdulejas un paaicināja uz pasēdēšanu. Pie Mārtiņa drauga ciemos bija arī Mārīte, kurai simpātiskais puisis iepatikās no pirmā acu skatienu. Vārds pa vārdam, un jūtas abu starpā uzplaksnīja jau pirmajā satikšanās vakarā. "Kopš tās dienas sākās mūsu draudzības un mīlestības stāsts. Mārtiņš sāka braukt ciemos arvien biežāk, sapratām, ka esam atraduši viens otru. Pēc laiciņa jau dzīvojām kopā un nu audzinām četrus bērnus, no kuriem viens ir mūsu kopīgais puika. Pirms gada, Jaungadā, Mārtiņš mani bildināja. Atziņos, tas bija ļoti negaidīts, bet patīkams pārsteigums. Es teicu 'jā', un jau pavism drīz mēs sākām plānot kāzu svinības," stāsta Mārīte.

Atskatoties uz savu balto dienu, jaunlaulātie teic, ka tā paliks atmiņā uz mūžu, jo piedzīvotas neaizmirstamas emocijas. "Pēc svinīgās ceremonijas dzimtsarakstu nodaļā ar ciemiņiem devāmies uz Lāča dārzu un tad vizinājāmies ar plostu "Vilnītis" pa Balvu ezeru. Sajūtas bija fantastiskas. Savukārt kāzu svinības notika turpat pie mums, Lazdulejā," teic Mārīte un Mārtiņš. Jau tuvākajā laikā – septembra beigās vai oktobra sākumā – viņi kārtos ceļasomas, lai dotos lielā un aizraujošā ceļojumā uz Venēciju vai Ēģipti. Taču, kamēr tas vēl nav noticis, jaunlaulātie turpina saimnieket savā saimniecībā, strādā un audzina bērnus. Mārīte apliecina, ka prieks un gandarījums par to, ka beidzot nokārtojuši attiecības oficiāli, ir liels: "Tagad mums ir vienāds uzvārds, esam viena liela, kupla ģimene un viens otru varam saukt par vīru un sievu."

Kļūst par sievu un vīru.

12.augustā skaistā brīvdabas laulību ceremonijā viesu namā "Rūķiši", Rugāju pagastā, gredzenus mija un viens otram 'jā' vārdu teica ILUTA UPĪTE un VLADIMIRS TERENTJEVS. Jaunā pāra liecinieki šajā dienā bija Ligita un Kaspars Andiņi.

Jaundzimušie

16.augustā pulksten 18.44 piedzima meitenīte. Svars – 3,685kg, garums – 55cm. Meitenītes mamma Ilze Seipule dzīvo Gulbenes novada Litenes pagastā.

19.augustā pulksten 7.01 piedzima meitenīte. Svars – 3,030kg, garums – 52cm. Meitenītes mamma Laura Salaka dzīvo Alūksnē.

21.augustā pulksten 0.29 piedzima puika. Svars – 3,280kg, garums – 53cm. Puisēna mamma Indra Augustāne dzīvo Vilakā.

21.augustā pulksten 22.25 piedzima puika. Svars – 3,530kg, garums – 54cm. Puisēna mamma Jana Klačica-Nagaļa dzīvo Rēzeknē.

23.augustā pulksten 6.58 piedzima meitenīte. Svars – 3,225kg, garums – 53cm. Meitenītes mamma Līga Bogdane dzīvo Balvu novada Tilžas pagastā.

Lappusi sagatavoja S.Karavočika

Drošības diena skolā

Svarīgākais – zināt, kā rīkoties nelaimes gadījumā

2.septembrī Rugāju vidusskolas audzēkņus par drošības jautājumiem informēja Valsts Ugunsdzēsības un glābšanas dienesta (VUGD) Latgales reģiona brigādes Ugunsdrošības uzraudzības un civilās aizsardzības nodalas inspektore virsleitnante Laura Koščeva un VUGD Latgales reģiona brigādes Tilžas posteņa komandieris leitnants Emils Koniševs, bet ar paraugdemonstrējumiem un stāstījumu par savu profesiju iepriecināja Valsts leņēmumu dienesta Muitas pārvaldes Kinoloģijas dienesta vecākie muitas eksperti Diāna Vrubļevska, Rihards Fjodorovs un Valdis Bikovskis kopā ar četrkājinajiem dienesta biedriem – beļģu aitu suņiem Kimu, Niku un Raptaru.

Drošības dienas laikā Rugāju vidusskolas skolēni vispirms apmeklēja "Emocionālās drošības" staciju, ko vadīja psiholoģe Sandra Kikuste, vēlāk – "Drošas skolas vides" staciju, kurā skolas direktore Iveta Arelkeviča pastāstīja par iekšējās kārtības noteikumiem. Savukārt "Drošas un atbildīgas grāmatu lietošanas" stacijā bērni uzklāsīja mācību iestādes bibliotekāri Eviju Konivali, bet pēc tam devās uz staciju "Drošība ikdienu – skolā, mājās un ceļā", ko vadīja VUGD pārstāvji Laura Koščeva un Emīls Koniševs, kā arī staciju "Valsts iekšējās un ārējās robežas drošība" kopā ar muitas kinologiem.

Vispirms jādodas projām un jāziņo

VUGD Latgales reģiona brigādes Ugunsdrošības uzraudzības un civilās aizsardzības nodalas inspektore virsleitnante Laura Koščeva un VUGD Latgales reģiona brigādes Tilžas posteņa komandieris leitnants Emīls Koniševs bērniem izskaidroja pareizu rīcību nelaimes gadījumā, kas notikusi mājās, skolā vai automašīnā. "Par drošību automašīnās runājam, jo pēdējā laikā, sevišķi vasaras karstajā laikā, automašīnās cilvēki reizēm atstāj bērnus vai dzīvniekus," piebilda L.Koščeva. VUGD pārstāvji uzsvēra, ka visbiežāk negadījumi mājās notiek neuzmanības dēļ. Viņi minēja ugunsgrēku un citu negadījumu biežākos iemeslus. L.Koščeva atgādināja, kas bērniem jādara, ja nelaime vai ugunsgrēks tomēr noticis: "Pirmkārt, jādodas projām no bistamās vietas, otrkārt, jāpastāsta par to pieaugušajiem – vecākiem vai skolotājiem, vai jāziņo palīdzības dienestiem. Nedrīkst vienkārši paslēpties skapī vai zem gultas. Nedrīkst arī baidīties piezvanīt vecākiem un pateikt, kas noticis." VUGD darbinieki pastāstīja, ka, notiekot nelaimei, jāzvana uz numuru 112, kā arī atklāja, kāda informācija jāsniedz, piezvanot uz šo tālruni. Skolēni uzzināja, kā var sagatavoties iespējamai nelaimei. "Protams, nelaimei varam sagatavoties, piemēram, nodrošinot māju ar dūmu detektoriem, ugunsdzēšamo aparātu utt," atgādināja L.Koščeva.

VUGD darbinieki savu nodarbību centās padarīt interaktīvu, iesaistot bērnus zināšanu pārbaudē. Stāstot par dūmu detektoru, bērni sadalījās komandas un ar kartiņu 'Jā' vai 'Nē' palīdzību atbildēja uz dažādiem jautājumiem par dūmu detektoru ipašībām un pielietojumu, par aktīvu piedalīšanos saņemot mazas dāvaniņas – atstarotājus, zīmulišus, grāmatiņas u.c. Jaunākie bērni ar lielu entuziasmu cēla rokas, lai atbildētu uz jautājumiem, vai dūmu detektors jāliek gultā blakus spilvenam, vai dūmu detektoram baterijas nav jāmaina un citiem. Viens no jaunāko bērnu uzdevumiem bija, sadaloties trīs grupās, sacensties, kurš ātrāk spēj salikt puzli ar ugunsdzēsēja attēlu no grāmatas "Guntinš uz ceļa". Savukārt vecāko klašu skolēni labprāt iesaistījās sacensībā, – kurš ātrāk uzvilks ugunsdzēsēju glābēju ekipējumu.

Suni meklē naudu un narkotikas

Muitas kinologi Diāna Vrubļevska, Rihards Fjodorovs un Valdis Bikovskis kopā ar četrkājinajiem dienesta biedriem demonstrēja muitas dienesta sunu prasmes. Bērni savām acim pārliecinājās, kā gudrie dzīvnieki atrod paslēptu naudu, narkotikas un tabakas izstrādājumus. Kinologi pastāstīja, kā norisinās sunu apmācības process, kā arī parādīja atrasto mantu paraugus. Ar interesu skolēni vēroja arī paklausības komandu paraugdemonstrējumus. V.Bikovskis atklāja, ka dienesta suni Kims un Niks ir pieredzējuši muitnieku palīgi, savukārt Raptars vēl tikai apgūst muitas dienesta sumi nepieciešamās zināšanas. Rugāju skolēni ne tikai uzmanīgi vēroja sunu un kinologu sadarbību, bet arī uzdeva neskaitāmus jautājumus, piemēram, kur tādus surūs var iegādāties, kā viņus baro, kā apmāca, kas tā par šķirni, kur viņi dzīvo utt.

Kinologs Valdis Bikovskis neslēpa, ka ar prieku apmeklē

Bija aizraujoši. Šī fotogrāfija Rugāju vidusskolas 2.klases audzēkņiem atgādinās par kopā ar Valsts Ugunsdzēsības un glābšanas dienesta darbiniekiem pavadito Drošības dienu.

Foto - no personīgā arhīva

Atbild uz jautājumiem. Lai sniegtā informācija labāk paliku atmiņā, VUGD pārstāvji iesaistīja bērnus zināšanu pārbaudes spēlēs.

Kapēc divas ceļa zīmes?

Kurš ātrāk? Sacensībā ātrākā izrādījās daiļā dzimuma pārstāve – vidusskolniece Anete, kura ugunsdzēsēju formu uzvilka vienā minūtē un 12 sekundēs. "Ugunsdzēsējiem jāsaņērbjas 45 sekunžu laikā, bet 90 sekunēs pēc izsaukuma jāizbrauc no daļas," atklāja L.Koščeva.

Lasītājs pamanījis, ka uz krustojuma pie Balvu Mūzikas skolas, Tautas ielā, izvietotas divas vienādas ceļa zīmes. Viņš jautā: "Vai tas darīts ar kādu nolūku, vai vienkārši, uzstādot jaunu ceļa zīmi, veco aizmirsuši noņemt?"

Balvu novada pašvaldības izpilddirektore DAINA TUTIŅA skaidro: "Veicot Tautas ielas posma seguma atjaunošanas darbus, saskaņā ar tehnisko projektu un no tā izrietošo darbu tehnisko specifikāciju, paredzēts uzstādīt jaunu ceļa zīmi un attiecīgi demontēt veco zīmi. Būvuzņēmējs uzstādīja jaunu zīmi, bet veco nebija demontējis." Šobrīd vecā ceļa zīme ir nopetīta.

Pašvaldības policija

Zinību diena aizritējusi mierīgi

Katrū gadu 1.septembrī valsts un pašvaldības policiju darbinieki pievērš īpašu vērību skolēnu drošībai. Arī šogad Zinību dienā ielās pastiprināti patrulēja policijas ekipāžas, sekojot, lai svētki būtu mierīgi un atstātu tikai patīkamas atmiņas par jaunā skolas gada sākumu.

Tā kā iepriekšējos gados 1.septembra svinības dažreiz beidzās ar administratīvo protokolu sastādīšanu, jautājām Balvu novada pašvaldības policijas priekšnieci RITAI KRAVALEI, kā aizritējusi Zinību diena šogad?

"Visi mūsu darbinieki strādāja pie novada skolām. Diena aizritēja mierīgi. Pārkāpumu nebija. Nekāda jauniešu pulcēšanās vakarā nenotika. Varbūt tas saistīts ar auksto laiku vai jauniešu noskaņojumu, nekādas informācijas par pārkāpumiem nav," informē R.Kravale.

Lappusi sagatavoja I.Tušinska

Septembris – jauns darba cēliens

Uz skolu – ar smaidu

Septembris trispadsmit Balvu novada pedagogiem dāvā jaunu sākumu un pieredzi, jo viņiem tas ir pirmais mācību gads skolotāja amatā. Ari Rugāju novada vidusskolas skolotājai ANDAI LAGA-NOVSKAI šis septembris, salīdzinot ar iepriekšējiem, ir citāds.

Kad saprati, ka vēlies strādāt ar pirmsskolas vecuma bērniem?

-Par to, ka vēlos saistīt savu nākotni ar bērniem, sapratu pamatskolas gados, kad pieskatīju kaimiņu bērus. Laikam ejot, šī doma mani nepameta, lai gan vidusskolā domāju mācīties Valsts robežsardzes koledžā, tomēr pēdējā vidusskolas gadā sapratu, kas sirdij tuvāks. Devos studēt uz Rēzeknes Tehnoloģiju akadēmiju, lai gan sākumā plānoju apgūt sociālo pedagoģiju, bet tobrīd nebija tādas iespējas, tāpēc izvēlējos sākumskolas skolotāja profesiju. Mācoties augstskolā, praksi pavadiju Rugāju vidusskolā. Pēc prakses sākās Covid-19 pandēmija, studijas notika attālināti. Bija nedaudz skumji, bet tas deva iespēju pastrādāt noteiktu laiku pirmsskolā. Strādājot sapratu, ka šo darbu vēlos darīt arī turpmāk. Kas zina, vai nākotnē tā būs Rugāju vidusskola, vai kāda cita mācību iestāde, bet noteikti zinu, ka tas būs darbs ar bērniem.

Kuri mirklī, atceroties savus skolas gadus Eglainē un Rugājos, palikuši spilgtā atmiņā?

-Ir daudz spilgtu, mīļu un patikamu emociju no Eglaines pamatskolas, jo tā ir mana pirmā mācību iestāde, un, kā saka, pirmā sirdij ir vismīļākā. Atceros gan skolotāju kolektīvu, klases un skolasbiedrus, ar kuriem gājām cauri mācību laikam, jaukos tehniskos darbiniekus, ar kuriem jutos droši skolas telpās. Visspilgtāk atmiņā iespiedies

matemātikas kabinets, kur starpbrīžos varēja aiziet parunāties ar skolotāju Anitu Stalidzāni, kopīgi iedzert tēju, pārrunāt gan par skolas darbiem, gan dzīvi kopumā. Savukārt no Rugāju vidusskolas laika spilgti atmiņā palikusi audzinātāja Evija Konivāle, ar kuru no sirds varēja aprunāties un stāstīt visas bēdas un priekus skolas bibliotēkā. Vēl no vidusskolas patīkamas atmiņas ir par basketbola sacensībām kopā ar skolas komandu, pārstāvot Rugāju vidusskolu Balvos.

Vai ir skolotāji, kuriem vēlies līdzīnāties?

-Vienu no skolotājām, kurai gribētu līdzīnāties, ir Rugāju vidusskolas sporta skolotāja Vija Lancmane. Viņa ir stingra, bet jauka, prot savaldīt klases kolektīvu, pateikt stingrākus vārdus, kad tas ir nepieciešams, arī jauki parunāt un uzklāsīt. Otra skolotāja ir Evija Konivāle, kura bija audzinātāja vidusskolas klasēs. Viņa ir jauka, pozitīva, ar savu nostāju, prot atrast pareizu pīeeju, mācot skolēnum, prot saplānot un laikus izdarīt darbus. Šīm skolotājām vēlos līdzīnāties, kā arī būt gan draugs, gan uzticības persona saviem skolēniem, prast darīt savus pienākumus skolas darbā.

Ar bērnudārza vecuma bērniem strādā jau vairākus mēnešus. Kāda bija pirmā darba diena?

-Kā jau pirmajā darba dienā, bija neliels uztraukums, baidījós, kā audzēknī uzņems jaunu skolotāju. Bērni savā vecumā bija pietiekami zinoši, palīdzēja adaptēties jaunajā vidē, nāca, stāstīja, kā viņus sauc, ko mācās, kā pāriet viņu diena. Pirmā diena aizritēja pozitīvi, iepazīstoties ar grupīnas bērniem.

Savu darbdienu vari saplānot pa minūtēm?

-To var izdarīt, bet reizēm sanāk nobīdīties no laika un var izdarīt mazāk, ja, piemēram, kādam nesanāk darboties tik raiti kā pārējiem. Cenšos ieplānot laiku konkrētām lietām – nodarbībai, pastaigai un pārējam dienas režīmam.

Gatavojeties nodarbībām, arī pašai daudz jādara?

-Jā, jācēnas izdomāt nodarbības tā, lai bērniem būtu interesanti un viņu vecumam atbilstoši. Tie ir dažādi mācību materiāli un videofilmas atbilstoši tēmai.

Ar kāda vecuma bērniem strādā, cik viņu ir grupīnā?

-Ar pirmsskolas vecuma bērniem sāku strādāt pagājušā mācību gada vidū, tādēļ šis 1. septembris man bija pirmais skolotājas amatā. Patīkami sagaidīt mazos ķiparus smaidīgus no rīta, kad viņi pieskrien klāt, *ielen* klēpī un samīlo, tas uzlabo dienu un atmosfēru darbā. Šķiet, tas ir viens no iemesliem, kāpēc patīk strādāt pirms-skolā. Strādāju ar 3-4 gadus jauniem bērniem vidējā posma grupīnā, kurā ir 21 smaidīgs audzēknis. Katrs bērns ir personība, pie katras jāatrod individuāla pīeeja. Bērni ir radoši, aši un gatavi pilnveidoties.

Par ko vari teikt paldies savai ģimenei?

-Ģimene ir vislielākais atbalsts, ko izjutu gan skolā, gan studiju gados, gan tagad darbā. Viņi ir mans stiprais plecs, uz kuru varu pāļauties. Zinu, ka ģimene vienmēr atbalstīs, tāpēc varu teikt lielu paldies, ka viņi bija, ir un būs kopā ar mani visās izvēlēs, ašajās idejās un vienkārši dzīvē.

Ko labprāt dari brīvajā laikā?

-Cenšos pavadīt laiku kopā ar ģimeni un draugiem, atpūsties un *izvēdināt* galvu no ikdienas steigas un rutīnas. Tie ir izbraucieni, apskatot skaistākās vietas Latgalē un tālāk

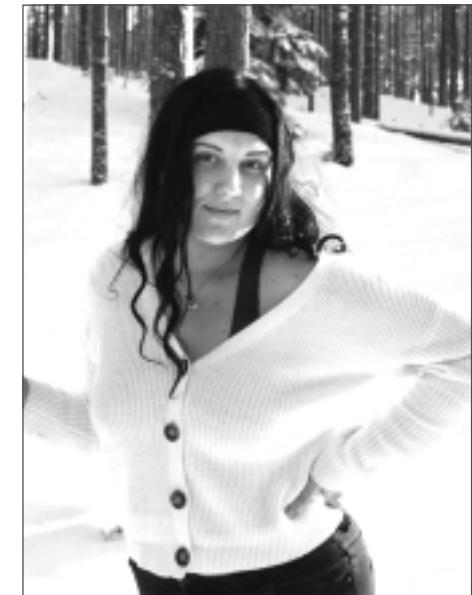

Foto - no personīgā arhīva

Andra Laganovska. "Rugājos strādāt ir ļoti patīkami, jo vieta ir zināma, iepazīti gan skolotāji, kas jau ir kolēģi, gan skolas vide. Ceru, ka šis gads man atnesīs daudz pozitīvu, jauku emociju un darba pieredzi turpmākajiem gadiem," teic jaunā pedagoģe.

Latvijā, kā arī dažādi lauku darbi mājās, arī sportiskās aktivitātes – kā volejbols un basketbols, atbalstot vietējās komandas un pašai uzspēlējot novada laukumos.

Ko ieteiktu atcerēties ikvienam pirmsskolas un skolas vecuma bērnam, dodoties uz izglītības iestādi?

-Bērniem ieteiktu neaizmirst nākt ar smaidu un sasveicināšanās vārdiem. Tas neko nemaksā, bet uzlabo dienu gan viņiem, gan skolotājiem, kā arī dod pedagoģiem spēku iemācīt bērniem to, kas viņiem nepieciešams, dodoties tālāk.

Plānos un organizēs kultūras pasākumus

Ar septembri Žiguru kultūras nama vadītājas amata pienākumus sāka pildīt MARIJA BUKOVSKA. Saruna ar jauno kultūras darbinieci par kultūras dzīvi laukos un plānotajiem darbiem.

Kultūras pasākumi un darbs šajā jomā interesē kopš skolas gadiem?

-Mana mamma Iveta Viļakas kultūras namā sāka strādāt, kad man bija četri gadi, tāpēc varu teikt, ka kultūras darbā esmu kopš bērniņas. Atceros, ka kultūras namā rikoja deju vakarūs, bija daudz arī citu pasākumu. Labprāt piedalījos dažādās aktivitātēs – apmeklēju teātra pulciņa nodarbības pie Valentīnas Kājānes, apguvu ģitārspēli pie Viļa Cibula. Interese par kultūras darbu radās 15-16 gadu vecumā, kad Viļakas kultūras namā palīdzēju Ivaram Kuprišam apskānot pasākumus, no viņa daudz iemācījos.

Ar ko nodarbojāties līdz šim? Kāda ir iegūta izglītība?

-Strādāju veikalā Žiguros, paralēli pildīju didžēja un fotogrāfa pienākumus. Uzzinot, ka esmu pieteikusies konkursā, vairāki veikalā apmeklētāji teica, ka turēs par mani īkšķi. Kultūras namiem esmu palīdzējusi noformēt un sagatavoties pasākumiem. Esmu beigusi Latvijas Kultūras koledžu, iegūstot kultūras menedžera profesiju ar izrāžu tehniskās apskāpošanas specialitāti. Studējot Informācijas sistēmu menedžmenta augstskolā, ieguvu bakalaura grādu uzņēmējdarbības vadībā. Mācījos arī Malnavas koledžā, apgūstot zināšanas lopkopībā, kas, iespējams, kādreiz dzīvē var noderēt.

Kā radās doma pieteikties kultūras nama vadītāja vakancei Žiguros?

-Uz to mani pamudināja veikala apmeklētāji, viņu sarunas un viedokļi par to, ko gribētu pamainīt kultūras dzīvē. Arī iepriekšējā kultūras nama vadītāja Valentīna Kājāne vēlējās, lai nāku strādāt, bet viss bija atkarīgs no konkursa vērtēšanas komisijas un deputātiem. Darba intervijā izstāstīju par sevi, iegūto izglītību, par to, ko gribētu mainīt, ieviest, ko – saglabāt. Žiguros ir vairāki tradicionāli pasākumi, ko iedzīvotāji atzinīgi novērtējuši, piemēram, Meža svētki, Vecgada šovs, muzikantu saiets u.c., ko vajadzētu saglabāt arī turpmāk. No jauna varētu ieviest, piemēram, kino vakarūs, jo ir nepieciešams aprikojums, kas būtu atjaunojams. Gribētu izveidot jauno mākslinieku zīmējumu un fotografiju izstādi, pašiem mazākajiem sarīkot diskoballītes.

Ar kādām idejām uzsākāt darbu jaunajā amatā?

-Vēlos pamazām, bez steigas iejusties jaunajā vietā. Pirmos mēnešus sadarbošos ar V. Kājāni, kopā organizēsim Meža svētkus un domāsim par citiem pasākumiem. Apzinos, ka šajā darbā vajadzīga drosme, neatlaidība un uzstājība, lai panāktu vajadzīgo, kā arī radošums, ideju bagātība un entuziasms.

Kā vērtējat lauku iedzīvotāju līdzdalību pagasta kultūras dzīvē?

-Pēdējos pasākumos, ko apmeklēju, pārsteidza cilvēku atsaucība, jo, piemēram, mini-koncerts gadatīgū bija labi apmeklēts, arī muzikantu saietā pulcējās daudz cilvēku. Kultūras pasākumi iedzīvotājiem interesē, bet

ne vienmēr var atlāauties tos apmeklēt finansiālu apsvērumu dēļ.

Vai plānojat sadarbīties ar citām pagasta iestādēm?

-Esam vienojušās ar Žiguru bibliotēkas vadītāju, ka sadarbīsimies, atliek salikt kopā idejas un vienoties, kuras no tām realizēsim dzīvē. Būs laba sadarbība arī ar Viļakas kultūras namu, Mednevas tautas namu un citām.

Vai esat domājusi, kā iedzīvotājus iesaistīt kultūras aktivitātēs?

-Domāšu par dažādiem pasākumiem, lai katrai vecuma grupai ir, ko redzēt un dzirdēt. Ir ideja izveidot Žiguru kultūras namam lapu *feisbukā*, jo sociālos tīklus apskata ne tikai jaunākā paaudze, bet arī seniori. Centīšos savlaikus izziņot pasākumu norises laikus, uzrunāt iedzīvotājus, aicinot piedalīties piedāvātajās aktivitātēs.

Ar ko piepildāt savu ikdienas dzīvi ārpus darba?

-Žiguros mežs atrodas gandrīz blakus, tāpēc varu sēnot, tā ir kā relaksācija pēc dienas darbiem. Vēl man patīk fotografēt un apskapot pasākumus. Fotografēšanas prasmi apguvu kursos, tā noder, fotografējot kāzās, kristībās, dzimšanas dienās, arī kultūras nama pasākumos. Tas, ko labāk patīk fotografēt – cilvēkus, dzīvniekus vai dabas ainavas, atkarīgs no vietas, mīkļa, garastāvokļa un iedvesmas. Esmu sabiedriska persona, patīk darbs ar cilvēkiem, arī pasākumu apmeklēšana. Ikvienš koncerts vai cits pasākums dāvā patīkamas emocijas. Pēc darba labprāt paskatos filmas un vienkārši atpūšos. Pēdējos gados bija maz laika grāmatu lasīšanai, ceru, ka tagad būs

Foto - Kaspars Babāns

Žiguru kultūras nama vadītāja. Marija ir autovadītāja ar astoņu gadu stāžu. Iepriekš brauca ar "BMW", tagad – "Volvo" markas automašīnu.

brīvāki vakari, varēšu lasīt.

Kādus pasākumus šovas ar apmeklējat?

-Strādājot par pārdevēju, bija grūti pielāgot izklaides pasākumus darba grafikam. Apmeklēju zālumballes, grupas "Latgalīšu Reps" koncertu Viļakas estrādē. Ceru, ka nākamajā grupas tūrē izdosies aizbraukt uz "Prāta Vētras" koncertu, pirms trim gadiem apmeklēju viņu uzstāšanos Daugavpilī, guvu neaizmirstamas sajūtas.

Piedāvā darbu

SIA Latgran
Reģ. nr. 45403013135

Aicinām darbā Gulbenē:

AUTOKRĀVĒJA VADĪTĀJU

Nepieciešams:

- "TR2" kategorijas traktortehnikas vadītāja apliecība;
- zināšanas ražošanā pielietojamo koknes materiālu veidos;
- labas komunikācijas prasmes un organizatoriskās spējas;
- augsta atbildības sajūta.

Atalgojums 1500-2000 Eiro mēnesī (bruto).

MATERIĀLA PIENĒMĒJU

Darba pienākumi:

- veikt materiāla uzmērišanu un pieņemšanu (apalkoks, šķelda, skaida);
- kontrolēt saņemto materiālu kvalitāti atbilstoši kvalitātes kritérijiem;
- saņemto materiālu pavaddokumentu reģistrēšana.

Atalgojums 5.80-10 Eiro/h (bruto).

Piedāvājam darbu draudzīgā kolektīvā, sociālās garantijas un veselības apdrošināšanu. Par vakancēm - www.latgran.com.

Pieteikšanās vakancei sūtot savu CV uz e-pastu personals@latgran.com. Tālrunis informācijai 65220200.

Sazināsimies ar tiem kandidātiem, kurus būsim izvēlējušies aicināt uz pārrunām.

Piedāvā darbu PALĪGSTRĀDNIEKIEM un malkas iekārtas *Palax OPERATORIEM*. Darba vieta Kubulos, Balvu novadā.
Atalgojums, sākot no EUR 600. Zvanīt 26703637.

Piedāvājam darbu diviem LENTĀGA OPERATORIEM Balvu novadā.
Samaksa pēc vienošanās. Tālr. 28600344.

Reklāma

Viktora Ķirpa Ates muzejā
"Vidzemes lauku sēta"

Pļaujas svētki

Ottesmuižā
2022

Moto: Sajūti latvietību!

11:00 - atlāšana:
Jaunlaicenes folkloras kopa "Putnis", VPDK
"Ermanītis", Lejasciema folkloras kopa
"Smarži siens" un Medņevas etnogrāfiskais ansamblis

10. septembrī

Dziesmas, umurķumurs,
danči, teātris, kapela
"Ziemeļmala", folkloras kopa
"Rudzupuke", Baltinavas dramatiskais kolektīvs
..Paladas"

Pasākuma laikā mājražotāju
un amatnieku tirdziņš

12:00 - kuļšana, mašana,
maižes cepšana uz iesniem,
kalšana, medus svešana,
vaska sveču gatavošana,
keramikas cepļa atvēršana un
citi darbi, mājas putnu un
dzīvnieku apskate,
sievu un vīru spēka
pārbaude

Ieejas maksas:
pleaugustajam - 4,00 EUR,
skolniekiem - 2,00 EUR,
cīņenes bļete - 1,00 EUR,
autostāvvieta - 1,00 EUR
Informācija, ka pasākums ir fotografijs un filma.
Materiāli tiks izmesteti publicētovs vajadzībām.

Alūksne RADIO TEV

Pārliecinies, vai abonēji

Vaduguni nākamajiem mēnešiem!?

Apsveikumi

Dzīve ir kā samezglota dzīja,
Kuras risinājums – grūts, bet skaists,
Neskaitīsim dienas, kurās lietus lija,
Mirkļus skaitīsim, ko žēl bij' projām laist.

Ar daudziem laba vēlējumiem sirsniņi sveic!
Dzintru Sprudzāni skaistajā dzīves jubilejā!

Valija A.

Sie gadi vērtība, kas Tev ir dota,
To vajag novērtēt, jo tas Tavs mūžs,
Un Tavā mūžā skaistākā no rotām
Ir sirsiba, kas Tavā sirdī mit. (S.Zviedre)

Mīļi sveicam **Dzintru Sprudzāni** skaistajā dzīves
jubilejā! Vēlam saulainas dienas, gaišas domas,
veselību un Dieva svētību.
Pauļa, Aigara, Sanitas, Kaspara ģimenes

Lai visa mūža skaistākie mirkļi
Kā svētība pār Tevi līst,
Bet tie, kas aizēnoja sauli,
Kā mākoņi, lai projām klīst.
Nav gadiem nozīmes joprojām
Ir sirdī saule, vējš un prieks,
Jo viss, kas Tavā dzīvē bijis,
Viss Tavs un it nekas nav lieks.
(R.Cīvkule)

Ar astero un mārtiņrožu smaržu sirsniņi sveicieni
mūsu jaukajai vaditājai **Dzintrai Sprudzānei**
jubilejā! Lai skaistie gadi ir apvīti ar veselību, veiksmi,
izturību, pāri visam Dieva žēlastību un svētību!
Tava lielā "Senda Dz" saime

Uzrunāt debešos zvaigzni
bezgalību minēt
palettes pretim vējam
ik dienas ikdienu svinēt
tad viegli pacelties spārnos
nekur tālu - virs sevis
un redzēt cik pasaule skaista
Dieviņš pats Dieviņš ko devi...
un atkal stāvēt uz zemes
reāli stabili droši
bet nezaudēt sidraba staru
to staru kas sirdī noviz...
ik rītu tā sākt: celties spārnos
brīvi kā putns kā vējš
un lidot tik ilgi cik dzīvība
kā spāre
virs ūdeņiem sēž

(M.Laukmane)

Sveicam lielajā jubilejā **Dzintru Sprudzāni!**
Novēlam arī turpmāk starot labestībā un sirsniņā, kādu
atelpas brīdi ikdienas steigā un visu to, kas sirdi dara
laimīgu. Pateicamies par sadarbību.

"Vaduguns" kolektīvs

Lai Tevi silda gaišas domas starī,
Kad dienas drēgnums sirdi skumjas auž,
Lai vienmēr Tev ir saules gaismas gana
Un prieka rozes sniegi nenolauž.

No sirds sveicu **Leontiju Vizuli** skaistajā dzīves
jubilejā! Vēlu mirdzumu acīs, siltumu dvēselē, mazus
brīnumus ikdienā, prieku sirdī, enģeli uz pleca un
labus cilvēkus līdzās.

Līvia

Dažādi

10.-11.septembrī organizē BRAUCIENU uz Sāremu.
Tālr. 29107268.

LOGI. DURVIS.
Tālr. 26343039.

Spiežam, karsējam, iepakojam ābolu sulu Kubulos.
Tālr. 27004732.

Maina skalditu malku pret veciem motocikliem.
Tālr. 26425960.

KURINĀTĀJU kursi un ikgadējā pārtestācija 14.09. plkst.10.00
Balvos, Brīvības 47.
Tālr. 27898038; gulgene@buts.lv.

Pievē smilti, granti, šķembas.
Remontē piebraucamos ceļus.
Ierok un savienu ūdensvadus,
kanalizāciju un elektrokabeļus.
Tālr. 25685918.

Dāvina

Dāvina sunīti (18 mēneši).
Tālr. 26590844.

Pārdod

Pārdod māju (80 m²) pilsētas centrā,
apkure – gāze, malka, visas
labierīcības. Ar izpirkuma tiesībām.
Tālr. 29116891 (19.00-23.00).

Z/S "Gračuļi" pārdod jaunputnus un
dējējvistas. Pieteikumi pa
tālr. 29186065.

Skaldita malka.
Cena 40 EUR/berkubā. Piegādes
apjoms līdz 7 berkubiem. Ir sausā.
Tālr. 25543700.

Pārdod privatizētu garāžu,
zāģmateriālus. Pērk koka pirti.
Tālr. 20102140.

Latvijā audzēta cūkgaļa. Ar piegādi.
Tālr. 26326705.

Pateicība

Sirsniņa un patiesa pateicība
mācītājam Mārtiņam Vaickovskim,
vijolnieci Zojai Zaharovai, "Rituma"
darbiniekim, "Senda Dz" meitenēm
un Dzinrai, bijušajām darba
kolēģēm, draugiem no politiski
represēto apvienības, atsaucīgajiem
kaimiņiem, darbabiedriem, radiem,
draugiem, kuri domās un ar savu
klātbūtni bija kopā ar mums,
pavadot māmiņu, vecmammu,
vevēcmammu īdu Stiru mūžības
ceļā.

MEITAS AR GIMENĒM

Vaduguns

Indekss
3004

IZNĀK OTRDIENĀS, PIEKDIENĀS
IZDEVĒJS
SIA "BALVU VADUGUNS"
Nodokļu maksātāju apliecības Nr:
LV43203002982

Sēru ziņa

Mūžībā aizgājusi bijusi
Bērzpils ambulances daktere
VALDA PUTNIŅA

(26.12.1936. – 04.09.2022.)

Valdas Putniņas viss darba mūžs
veltīts ārsta profesijai. Bērzpils
pagastā Valda nostrādājusi 35 ga-
dus – no 1967. līdz 2002. gadam.
Mums prātā un sirdi Valda Putniņa
paliks kā zinoša, atsaucīga, atbilsto-
gīga, profesionāla daktere.

Atvadišanās no Valdas
Putniņas notiks 8.septembrī
plkst. 14.00 Bēržu kapos.
BĒRZPILS PAGASTA PĀRVALDE

Cik nežēlīgs mirklis
Starp būt un nebūt,
Starp tūvumā palikt
Un projām iet. (D.Grūbe)

Izsakām līdzjūtību **Teklai**
Kozlovskai un visiem tuviniekiem
smagajā dzīves brīdī, no mīlā
RAIMONDA uz mūžu atvadoties.
Kaimiņi: Lidija, Anita, Zelču un
Feodorovu ģimenes

Vēl gribējās pabūt šai vasarā,
Saulē, ziedos un cilvēkos labos,
Bet rīts ausa skumjās un asarās –
Spēka pietrūka jaunai dienai.
Visdziļākā līdzjūtību **Teklai un**
Dainai Kozlovskām, DĒLU un
VĪRU kapu kalniņā guldot.
Ansamblis "Vakarblāzma"

Vēl daudz bij' ņemams, dodams,
mijams,
Bet stunda nolikta bij' dvēselei,
Kad mieru rast. (Rainis)
Vispatesākā līdzjūtība **māmiņai**
Teklai, brāļu ģimenēm, sievai,
bērniem, mazbērniem, pāragri
pavadot mūžībā
RAIMONDU KOZLOVSKI.
Pētera Leišavnieka ģimene

Te nu jūs esat – darbi un steiga –
Pēkšķas beigas... un nu ir gana.
Un else vēl priedes smagajā vējā
Par to, ko mēs nespējām.
Lai patiesa līdzjūtība dod spēku un
mierinājumu **Dainai Kozlovskai,**
bērniem, tuviniekiem, pavadot
VĪRU, TĒVU mūžībā.
Lāšoku ģimene

Ir sāpes, ko nespējam dalīt uz
pusēm,
Nav tādu vārdu, kas mierināt spētu.
Nostājas blakus tev draugi un klusē,
Kaut vai tā, lai tev palīdzētu.

Izsakām patiesu līdzjūtību **Teklai**
Kozlovskai, dēlu **RAIMONDU**
pāragri pavadot mūžībā.
Anna, Aija, Alberts, Skaidrīte,
Helēna, Stāniņslavs

Pielikā spēka, lai uzvarētu,
Pārtrūka stīga, kas stipra bija,
Apklusa elpa, kas elpoja vēl vakar,
Un sīrds – tā nekad vairs
nepuķstēs. (A.Balode-Šilde)
Darbīga cilvēka dzīve pārtrūkusi kā
stīga. Paliek iestādītie koki, paliek
koptās druvas, paliek iesāktās
bērnu dzīves... Viss paliek, tikai bez
saimnieka **RAIMONDA**. Izsakām
patiesu līdzjūtību **sievai Dainai ar**
bērniem, mammai Teklai, brāļiem
Andrim, Artim Kozlovskiem un
visiem tuviniekiem.
Stacijas pamatskolas darbinieki

Publicētie materiāli ne vienmēr atspoguļo redakcijas viedokli.
Par faktu, skaitļu pareizību, kā arī par sludinājumu tekstiem
atbild to autors.

Līdzjūtības

Mums palikuši tavi vārdi,
Mums palikusi tava sirds.
Un liekas, ka ikviens zvaigznē
Vēl tavas acis preti mīrīdzību
Izsakām visdziļāko līdzjūtību
Irēnai, Arnim, VĪRU un TĒVU
mūžībā pavadot.
SIA "Balvu un Gulbenes slimnīcu
apvienība" kolektīvs

Tajās lapās, ko šķirsta mūžības
vējā,
Aiziet, paliek un pazūd cilvēka
mūžībā.

Izsakām patiesu līdzjūtību **Irēnai ar**
bērniem un pārējiem tuviniekiem,
JURI BLŪMU aizsaulē pavadot.
Dreimaņu ģimene Bērzpili

Reiz pienāk diena, nelūgta un
skarba,

Kad dzīli, dzīli daudziem sirdis sāp...
Skumju brīdi esam kopā ar **Valdi**
Blūmu un tuviniekiem, TĒVU,
VECTĒVU, VĪRU mūžībā pavadot.
Rugāju pagasta pārvalde

Cik gan cilvēka mūžs ir iss -
te saule, prieks, sapni, bet pēkšņi
pārdeg viens.

Prieks noriet, sazin kur pazūd
sapni,
Un saules gaismas pelnu atblāzmā
list...

Kad uz mūžigu nesatikšanos
jāatvadās no **VĪRA**, izsakām
līdzjūtību **Irēnai Blūmai un**
tuviniekiem.
Balvu slimnīcas Pārtikas bloks,
veļas māja kolektīvi, Alla

Nu mūžs ir noslēdzies,
Stāv ozols pagalmā un skatās,
Kā aiziet tēvs caur vārtiem
Savas mūža takās. (J.Rūsiņš)

Mūsu dzīļa un patiesa līdzjūtību
Arnim un tuviniekiem, TĒVU
zemes klēpi guldot.
Bijušie klasesbiedri Rugāju
vidusskola

Tas ir visskumjākais brīdis, kad mīļa
sirds

Uz mūžu mūžiem pārtrūkst un
stājās.
Tad zvaigznes pie debesīm asarās
mirkst

Un tukšas kā klājums ir mājas.
Lai mūsu klusa līdzjūtība un
mierinājuma vārdu dod spēku un
atbalstu **Dainai un pārējiem**
tuviniekiem,
RAIMONDU KOZLOVSKI aizsaulē
aizvadot.
Stacijas pamatskolas klasesbiedri

Nekad no rudens mākoņiem
nav tik daudz tumšu skumju lijis,
Nekad vēl vējā zem debesīm tik
nežēlīgs un ass nav bijis. (F.Bārda)
Visbriesmīgāk ir, kad otram sāp, un

Tu nezini, kā palidzēt... Mūsu
visdziļākā līdzjūtību **Teklai, Dainai**
un visiem tuviniekiem, dēlu, viru,
tēti, vectētiņu
RAIMONDU KOZLOVSKI mūžībā
pavadot.
Artūrs, Maija, Laura, Dzintra,
Ruta Cibule

Man palikuši tavi vārdi,
Man palikusi tava sirds,

Un liekas, ka ikviens zvaigznē
Vēl tavas acis preti mīrīdzību
Izsakām visdziļāko līdzjūtību
Mairim un Editei, TĒVU mūžībā
pavadot.

Kaimiņi: Raiņa 15, Raiņa 17 un
Daina

Es visu atstāju jums –
Savas skumjas un prieku, kas bijis.
Savu darbu un domas,

Kas kopā šai dzīvē ar jums
Kā raibs dzīpars vījies. (V.Kokle-Livīna)

Mūsu klusa un patiesa līdzjūtību
JĀNI TIMENIEKU
mūžībās ceļā pavadot.
Ādolfs, Sanitas ģimene

Paldies tev, tēti, par mūža gadiem,
Par mīlestību, kurā sildīties bij' lauts,
Caur naktīm zvaigznotām un rasas
rītiem zilgiem

Pie tevis steigties sirds vēl nemītīgi
sauks. (L.Sāgumeža-Nāgele)

Mūsu klusa un patiesa līdzjūtību
Guntaram Timeniekiem un
pārējiem pierīgajiem, tēti
JĀNI TIMENIEKU pavadot
mūžībās ceļā.
Bijušie klasesbiedri

Es aizgāju, kaut viss te ļoti patik
Un gribētos vēl ilgi, ilgi būt,
Varbūt tur brīnumu var satikt,
Ko te man dzīve neatļāva gūt.
(O.Vācietis)

Izsakām visdziļāko līdzjūtību
JĀNA TIMENIEKA ģimenei,
pavadot viņu Mūžībā.

Jevģenija Kovaļova un
Jāņa Gailuma ģimenes

Kā putni aiziet dusēt
Gar vakara debess malu,
Tā aiziet mūsu milje
Uz kluso mūžības salu. (K.Skalbe)

Izsakām patiesu līdzjūtību **Vijai**
Timenieciem, viru **JĀNI** mūžības ceļā
pavadot.

Vīksniņu, Kuļu ģimenes

Kaut nekad vairs neatnāksi
Savā sētā ciemoties,
Tiem, kas tevi milējuši,
Tava gaisma līdzīs ies.

Izsakām līdzjūtību **sievai Vijai,**
dēlam Guntaram, mātei Zentai,
māsei Zītai, pavadot
JĀNI TIMENIEKU mūžībā.
Bijušie "Bolupes" kolēģi: Anna P.,
Lucija K., Jānis B.

Es neaizeju pavīsim,
Es tikai paslēpjos –
Tai egles skujā,
Kura ziemas saulgriežos
Kopā mūs sauca.

Es paleku akmenī,
Saulē un vējā,
Savā dzimtajā zemē, pasaulē.
(K.Apskrūma)

Izsakām visdziļāko līdzjūtību
ģimenei, tuviniekiem un
draugiem, **JĀNI TIMENIEKU**
mūžībās ceļā pavadot.
Dainis, Laimonis, Gunārs Avotīni,
Aldis, Valdis Kamaldīni

Es aizeju un tomēr paleku
Gan baltajā saulē, gan zilajā jūrā,
Gan šalcošā vējā – es esmu pie
jums. (Ā.Elkste)

Izsakām līdzjūtību **sievai Vijai un**
pārējiem tuviniekiem, no
JĀNA TIMENIEKA uz mūžu
atvadoties.

Martužu ģimene

Sveces, baltas sveces iededziet,
Mani tālā gaitā pavadiet,
Zaļām skujām taku nokaisiet,
Mūža māju ziediem rotājet.

(L.Sāgumeža-Nāgele)

Kad uz kapu kopīgas gulst atvadu
ziedi, izsakām patiesu līdzjūtību
Kaspāram Vucinam, no vectēva
ĒRIKA uz mūžu atvadoties.

Sarmīte, Guntis

Burbulaina upe tek
No kalnīja lejā;

Tā aiztek mans mūžījš
Smilšu kapa kalniņā.

Izsakām līdzjūt